

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

6 LISTOPAD/PROSINEC 2014
51. ROČNÍK
15 Kč

foto: Z. Krámek

ADVENT

Zas čtvero koní
ročních dob
přijíždí se saněmi
k porodu lásky z jarních stop
k poděkování zemi
jež podávala chléb
i vodu k orosení

Už zvolna rozsvěcí se chlév co chrám
Zarzá kůň bílý pro bolest
lidského zrození
a náhle vzplane jasná zář
jež skryta byla do ženy
jak v dlani drahokam

Josef Jindra

OBSAH

VĚSTNÍK

Dokončení investic	2
Zasedání zastupitelstva	3
Turistická sezona skončila	4
Obrana sobotecké kultury	6
20. listopad	8
17. listopad	8
Vánoční zastavení	9
Koncert Stojmír-Bendl	11
Vlčí jáma	11
Prof. Václav Svoboda	12
Ochotnické divadlo	16
ZUŠ	16
Márnice v Markvarticích	17
Zaslouží si být připomenuti	18
Katechetka Liduška Kopecká	22
Microrise s.r.o.	23
Týden knihoven	23

KULTURNÍ TRADICE

Krajanské hroby	13
Kulturní kalendář	14
Do sobotecké knihovničky	14

ŠKOLNÍ STŘÍPKY

Edukativní koncert	18
Okresní kolo ve florbalu	19
Soutěž v přespolním běhu	19
Otevření dětského hřiště	20
Výlet do Černé Studnice	20

JEZDECKÝ KLUB

Mistrovství ČR	21
----------------	----

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

Poděkování	23
Vzpomínka	24
Jubilea	24
Opustili nás navždy	25
Vítání občánků	25

RADNICE INFORMUJE

DOKONČENÍ HLAVNÍCH INVESTIČNÍCH
AKCÍ LETOŠNÍHO ROKU

Na následujících řádcích naleznete seznam investic města dokončených v průběhu podzimu letošního roku. Tou největší bylo **snížení energetické náročnosti mateřské školy v Sobotce**. Tato investice zahrnovala demontáž původních výplní otvorů, opravy obvodových stěn, osazení nových oken, dveří a parapetů, vnější zateplení stěn kontaktním tepelně izolačním systémem, zateplení stropních konstrukcí a mezistřešních prostor. Při realizaci uvedených úprav byly rovněž prováděny další doplňkové stavební práce (úprava povrchů, provedení nového bleskosvodu, zhotovení a montáž nového oplechování a střešního příslušenství, úpravy zámečnických prvků, montáž nových dešťových svodů, obkladačské a malířské práce apod.) Realizátor - firma EMH stavební CZ s.r.o. - odevzdala stavbu na konci října a 14. 11. 2014 byla opravená školka zkolaudována. Celková cena díla včetně víceprací, technického dozoru investora, BOZP, aktualizace projektové dokumentace a administrace projektu byla 10 200 372 Kč včetně DPH. Dotace získaná z Fondu soudržnosti Evropského fondu pro regionální rozvoj činila 4 713 616 Kč a dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR činila 277 271 Kč. Město tedy získalo dotaci v celkové výši 4 990 887 Kč.

Další akcí dokončenou na podzim byla **oprava chodníků v Jičínské ulici**. Jednalo se o cca 280 m dlouhý úsek ohraničený objektem lékárny a vstupem do mateřské školy. V úseku od lékárny ke spořitelně je povrch chodníků ze žulové mozaiky a před zdravotním střediskem došlo k rozšíření chodníku, který je ze zámkové dlažby. Mimo to byl před Mateřskou školou chodník rozšířen o cca 5 m a došlo tak ke zúžení frek-

ventovaného přechodu pro chodce mezi Základní a Mateřskou školou na pouhých 6 m. Tento přechod a přechod u spořitelny byly nově vyznačeny a z obou stran nasvíceny novým veřejným osvětlením. Dalších sedm nových stožárů veřejného osvětlení bylo vyměněno i po celé délce rekonstruovaného chodníku. Realizátor - firma Chládek a Tintěra Pardubice a.s., odevzdala stavbu v půlce října a 23. 10. 2014 byly opravené chodníky zkolaudovány. Celková cena díla včetně víceprací, technického dozoru investora, administrace projektu a vytvoření projektové dokumentace byla 4 171 710 Kč včetně DPH. Dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury činila 2 596 000 Kč.

Důvod, proč byl chodník postaven v délce cca 20 m i v Šolcově ulici, v místě, kde není příliš využíván, je pouze jeden - získání zmíněné dotace bylo podmíněno rekonstrukcí jednolitého, nepřerušovaného úseku chodníku z bodu A do bodu B. Pokud tedy město chtělo získat dotaci na opravu chodníku v úseku lékárna - spořitelna, zároveň zlepšit bezpečnost chodců mezi Mateřskou a Základní školou a opravit chodník před zdravotním střediskem, nic jiného nezbývalo. Rovněž zdánlivě nesmyslné umístění dopravních značek téměř doprostřed chodníku není svévole investora, ale podřízení se normě, která nařizuje umístit dopravní značku tak, aby byl její okraj 50 cm od hrany vozovky. Tam, kde to bylo možné se situace vyřešila výložníky na domy.

V této souvislosti je potřeba zmínit i záměr města zrekonstruovat i protilehlý chodník v Jičínské ulici, tj. před drogerií paní Vaňkové, obchodem pana Jenčka a obchodem paní Janů. Tento chodník však nespĺňuje předepsanou šířku a kvůli dopravě v Jičín-

ské ulici ho nelze rozšířit. Nebude tedy možné na jeho rekonstrukci získat dotaci a oprava tak bude realizována pouze z finančních prostředků města. Zároveň s tím se počítá i s úpravou ze-

MŠ Sobotka, foto: V. Němeček

lené parcely na křižovatce ulic Jičínské a Předměstské a vytvořením nových parkovacích míst před poštou.

V říjnu a listopadu byla realizována další etapa opravy a záchrany rohového domu čp. 6 na náměstí, kterou byla výměna oken. Protože dům je od roku 2009 kulturní památkou, může být jeho oprava zahrnuta mezi akce podporované Ministerstvem kultury ČR. V rámci programu regenerace městských památkových rezervací a

památkových zón byla na tomto domě v letech 2012 a 2013 vyměněna střešní krytina včetně části krovů a v letošním roce byla vyměněna okna. Investice zahrnovala demontáž starých oken,

dodávku nových dřevěných replik špaletových oken s repasovaným kováním, nových dřevěných oken s dvojsklem, montáž a jednoduché zednické začistění. Výběrové řízení na dodavatele oken vyhrála firma Okna Langer z Ústí nad Orlicí s celkovou cenou za dílo 1 149 006 Kč včetně DPH. Ministerstvo kultury poskytlo dotaci ve výši 400 000 Kč.

Poslední investiční akcí tohoto roku je dokončení **opravy ochozu**

na zámku Humprecht. Po dvou předchozích etapách bylo letos vyměněno posledních 24 polí zábradlí vč. výměny pochozí lávky a ochranného nátěru. Zakázku realizovala osvědčená firma REOPA, s.r.o. Liberec, v celkové výši 607 731 Kč včetně DPH. Královéhradecký kraj tuto akci podpořil dotací ve výši 150 000 Kč.

Informace o dotacích poskytnutých městu Sobotka z rozpočtu Královéhradeckého kraje v roce 2014

- Dotace z dotačního programu Obnova památkového fondu na území Královéhradeckého kraje ve výši 150 000 Kč (na opravu ochozu zámku Humprecht).
- Dotace na zabezpečení akceschopnosti jednotky požární ochrany II ve výši 120 000 Kč.
- Dotace na festival Šrámkova Sobotka ve výši 60 000 Kč.

Mimo zmíněné dotace obdrželo město od Královéhradeckého kraje finanční dar ve výši 80 000 Kč, který byl podmíněn využitím této částky na opravu komunikací v místních částech města. V průběhu roku byly asfaltovým nástřikem opraveny místní komunikace ve Stéblovicích, Staňkově Lhotě a Zajakurech.

Jan Janatka, místostarosta

USTAVUJÍCÍ ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Ustavující zasedání se konalo dne 6. listopadu 2014 od 18 hodin ve velkém sále spořitelny v Sobotce. Zasedání předsedal dosavadní starosta města, pan Stanislav Tlášek. Hlavními body programu byly volby starosty, místostarosty, členů rady, předsedy finančního výboru, předsedy kontrolního výboru a určení oddávajících.

Jak jsme již všichni věděli, ve volbách do Zastupitelstva města Sobotka, které se konaly ve dnech 10. a 11. října 2014, kandidovalo 5 volebních stran. Výsledky voleb byly zveřejněny ve ZŠS č. 5.

Zastupitelstvo projednalo a schválilo že:

a) starosta bude vykonávat svoji funkci

jako dlouhodobě uvolněný člen zastupitelstva

b) bude zvolen jeden místostarosta, který bude svoji funkci vykonávat jako uvolněný člen zastupitelstva

c) další členové rady budou vykonávat svoji funkci jako neuvolnění členové zastupitelstva.

Na funkci starosty města byli navrženi Jaroslav Šolc (ČSSD) a Ing. Lubor Jenček (TOP 09).

Před jednáním se do rozpravy přihlásil pan Jaroslav Šolc; předsedajícím byl vyzván i druhý kandidát na funkci starosty, Ing. Lubor Jenček, aby se ke své kandidatuře vyjádřil.

Pan Jaroslav Šolc řekl, proč kandiduje na starostu města. Na městě

pracoval již 12 let, vykonával funkci místostarosty. Podílel se na stavbě DPS, ČOV, kanalizace a plynofikace. Získal nejvyšší počet preferenčních hlasů a cítí to jako závazek k voličům.

Ing. Lubor Jenček ke své kandidatuře řekl: „Nejsem si jist, zda mě znáte, nejsem rodák. 18 let funguji v Sobotce jako stavař a technik. Moje rozhodování nebylo snadné. Viděl bych jako ideálního starostu kombinaci právníka, ekonomu a technika. Já mohu samozřejmě nabídnout pouze třetinu, ale věřím, že se uplatní moje praxe stavebního projektanta a zkušenosti z realizací stavby“.

Zastupitelstvem byli tradičně tajným hlasováním zvoleni:

a) Starostou města Ing. Lubor Jenček, získal 11 platných hlasů, pan Jaroslav Šolc 4 platné hlasy

b) Místostarostou města Bc. Jan Janatka, získal 15 platných hlasů, nebyl žádný protikandidát

c) Členy rady byli zvoleni Bc. Luboš Patka (11 hlasů), Ing. Jan Jirásek (10 hlasů), Barbora Špicarová Stašková, M. A. (10 hlasů). Ze zákona jsou členy rady starosta a místostarosta.

d) Předsedou finančního výboru byl zvolen pan Stanislav Tlášek.

e) Předsedou kontrolního výboru byl zvolen Bc. Luboš Patka jako jediný navržený kandidát poté, co se pan Jaroslav Šolc vzdal kandidatury.

Na závěr zasedání byli pověřeni funkcí oddávajících Barbora Špicarová Stašková, M. A., Mgr. Jana Knapová, Ing. Jan Jirásek, Jaroslav Šolc, Ing. Jiří Kolda a ze zákona starosta a místostarosta města.

Ing. Lubor Jenček, foto: Z. Kráček

Výsledky voleb v okolních obcích:

Osek

Josef Rejman – starosta, Ing. Ivo Brixí – místostarosta

Libošovice

Vít Svoboda – starosta, Michal Taneček – místostarosta

Mladějov

Petr Hornig – starosta, Ing. Zuzana Mazánková – místostarosta

Samšina

Jiří Knížek – starosta, František Drbohlav – místostarosta

Markvartice

František Šolc – starosta, Mgr. Petr Paříčka – místostarosta

Záměstí – Blata

Zdeněk Konečný – starosta, Květoslava Ederová – místostarosta

Ohařice

Eva Erbanová – starosta, Ladislav Veselý – místostarosta

Pavčina Havlová

VĚSTNÍK

TURISTICKÁ SEZÓNA SKONČILA ANEB ZIMA KLEPE NA DVEŘE

„V sobotu 17. 5. 2014 jsem se zájezdem v odpoledních hodinách navštívila zámek Humprecht, který patří městu Sobotka. Chci pochválit personál zámku, který se k nám i přes to, že jsme nebyli nahlášeni a přes nepřízeň počasí, zachoval velmi vstřícně. V zámku Humprecht jsme byli přivítáni příjemným personálem, který nás ochotně a zajímavě přijal a provedl, zaujal výkladem. Nezapomenutelným zážitkem byl zpěv a hra na kytaru v akustickém sále. Též výzdoba místností a chodeb s přidáním živými květinami se nám velmi líbily. Díky těm mladým lidem vzpomínáme na prohlídku zámku Humprecht jako na zářivé chvíle v tom deštivém dni.“

Malé ohlédnutí za letošní turistickou sezonou začínáme právě tímto dopisem, který, dá se říct, celou sezonu předznamenal.

V letošním roce se počet návštěvníků loveckého zámku blíží ke třiceti tisícům, což je počet velmi úctyhodný. Neklesl také zájem o konání svatebních obřadů na Humrechtu, na třicet párů si v hodovní akustické síni řeklo své „ano“.

Pro turisty a návštěvníky zámku byly k dispozici tři možnosti prohlídek.

I. Zámek – **expoze v přízemí zámku s černou kuchyní, přípravnou a knihovny**, v poschodí akustická

hodovní síň s místnostmi připomínajícími využití zámku rody Černínů a Netolických v 17.–19. století, na konec obchůzka ochozu zámku přístupného ze druhého poschodí.

II. Vyhlídkový ochoz – při dobré viditelnosti je vidět na vrch Tábor, Krkonoše, Kozákov, Vyskeř, Ještěd, Ralsko, Bezděz, Mladou Boleslav i Drábské světničky. Nechybí ani výhled na vršek Bílé věže hradu Kostí. Návštěvníky okouzlí také pohled na Sobotku s kostelem sv. Maří Magdaleny.

III. Věž – v prostorách věže pod střechou s půlměsícem je umístěna stálá expoze Historie trampingu

Model lidového statku - autoři žáci ZŠ Sobotka, foto: I. Jalovecká

v Českém ráji, jejíž slavnostní zahájení se uskutečnilo 15. 8. 2014.

...a věřte, že každý návštěvník při návštěvě zámku neudělá něco jen pro rozšíření svých znalostí, ale rovněž pro fyzickou zdatnost, jelikož od parkoviště na něho čeká 26 schodů, k zámku 59 schodů, stejný počet pak do druhého patra k vyhlídkovému ochozu, případně 52 schodů ještě do výstavních prostor zámecké věže. Tam dokonce část schodů vede ve stěně akustické hodovní síně. K počtu schodů ještě musíme připočítat 72 metrů délky vyhlídkového ochozu.

Velký ohlas měly v letošním roce rovněž dvě noční prohlídky, kterých se účastnilo celkem 266 návštěvníků (19. 7. – 161 hostů, 9. 8. – 105 hostů). Nechyběli již tradičně průvodci v historických kostýmech a drobné hrané scény, které jen dokreslovaly romantickou atmosféru ve zšeřelém zámku.

Humprecht se stává stále častějším cílem různých zájezdů a skupinových výprav. Některé jsou již předem objednané, některé nikoliv. „Osazenstvo“ Humprechtu se ale snaží

vždy zájemce plně uspokojit a operativně řeší někdy velmi napjaté situace.

„Objednané skupiny z celkového počtu činí 88 %“, doplnila kastelánka D. Farněrová. „Snažíme se opravdu o to, aby všichni odcházeli spokojení a aby se zase rádi k nám vraceli. Některí průvodci se také snaží zpívat či hrát na hudební nástroje v akustickém sálu, což návštěvníci velmi pozitivně hodnotí a je to často pro ně nezapomenutelný zážitek.“

Některé prohlídky jsou dokonce předem objednané pro německé zájezdy. „Je velmi příjemné, když se tyto zájezdy už stávají tradicí, to jsem moc ráda,“ konstatovala D. Farněrová.

Humprecht se hrdě tyčí nad městečkem Sobotkou. A má proč!

Do zámku se mnohokrát lidé vrací po 15–20 letech a jsou velmi příjemně překvapeni, a dokonce, jak říkají, šokováni. Překvapuje je nejen rozšíření návštěvní trasy, ale také širší expozice a počet exponátů. „Zvenku tak malý zámeček a uvnitř něco nádherného,“ je často slyšet od návštěvníků, kteří jsou v zámku poprvé. Na první pohled nikdo netuší, že na něho čeká prohlídka 17 místností.

V posledních letech se také Humprecht stále častěji stává „studijním místem“ posluchačů oboru architektury, cestovního ruchu a dalších oborů vysokých a středních škol. Průzkum historie i současnosti (např. vč. návštěvnosti) zámku se stává tematikou i diplomových prací.

„Letos v srpnu tady natáčela Česká televize, zvýrazněni jsme byli také ve vysílání Českého rozhlasu – Regi-ně. Některí lidé pak říkali, že vysílání slyšeli, a přišli se podívat,“ smála se kastelánka.

Velkou pozornost vzbuzoval také **model českého venkovského statku**, jehož tvůrci jsou bývalí žáci Základní školy v Sobotce, Vít Černý, Jiří Resl, Michal Plíšek a Aleš Balcar. „Všechno začalo v 6. třídě. Škola koupila několik krabic dřevěných latiček a my začali vyrábět jakýsi model roubenky. Předlohou nám byla vlastní fantazie. Tehdy nikdo z nás nevěděl, do jaké velikosti se chalupa rozroste. Do konce roku se dokončit nestihla. A tak jsme pokračovali i v 7. ročníku. Ke konci roku se začaly rodit plány, jak s chalupou naložit. Někdo navrhoval vytvořit z chalupy squat, jiný dům z oblíbeného seriálu The Simpson. Naše chalupa našťastí všechny tyto bouřlivé nápady přečkala.“

Letní prázdniny model přečkal v dílně na skříní, ale začátkem nového školního roku jsme se rozhodli udělat k chalupě dvůr. Věnovali jsme tomu přestávky, později jsme tvořili i v rámci výtvarné výchovy. Dvůr byl hotový, ale nám se nechtělo končit,“ uvádí Jirka Resl.

„Protože byl celoroční školní projekt Mlýny a mlýnky, napadlo nás, také se zapojit a obyčejnou chalupu přeměnit na mlýn. Stačilo přidělat vodní kolo a vytvořit koryto. To jsme se ale i s chalupou museli kvůli nepořádku na zemi přestěhovat do učebny vý-

tvárné výchovy. Tam jsme získali větší prostory a začaly rodit plány na další rozšíření. Začali jsme tvořit i rybník“, vzpomíná Jirka.

„Pracovali jsme až do posledních chvil – čekali jsme totiž na posypy (imitace trávy a štěrku). Celý dvůr jsme zasypali trávou, na cestu použili písek sesbíraný z náměstí. Po dvoře rozmístili zemědělské stroje a postavy, na které holky ušily oděvy. Nejdélouhovější a nejméně oblíbená práce byly střechy, protože na ně jsme použili pravé seno,“ s úsměvem doplnil Jirka Resl.

„Kdy byl model na Humprecht umístěn?“

„Na konci školního roku, tedy v červnu letošního roku“, sdělil Vítek Černý.

„Říkali jste, že jste model několikrát přestavovali. Co jste na tom všechno stále měnili a proč?“

„My jste také stavěli model zimního sportoviště, které je teď umístěno ve škole. Když jsme ty dva modely dali vedle sebe, bylo nám jasné, že to tak nemůžeme nechat. Viděli jsme velký rozdíl mezi úrovní zimního stadionu a úrovní původního modelu mlýna.

Pustili jsme se do přestavby, nejméně se nám asi nelíbil ten rybník. Usoudili jsme, že voda nám zkrátka nejde,“ smál se Vítek.

„Zdávalo se nám také, že je všechno takové nahuštěné, a tak jsme se rozhodli udělat novou verzi prostornější,“ doplnil Vítek.

„Budete dělat ještě nějakou dostavbu nebo úpravu objektu? Nechystáte nějakou další stavbu?“

„Určitě ne, tohle už je konečná verze a my jsme spokojeni, jak to zatím vypadá. Je možné, že až se sem na Humprecht vrátíme po 60ti letech jako důchodci, tak zjistíme, že to není právě to ono pustíme se do něčeho jiného, ale teď na to opravdu není čas. Opustili jsme základní školu, kde jsme modely tvořili, nyní už jdeme každý někam jinam a svou cestou, a už by to nebylo realizovatelné. Musím za nás čtyři, co jsme modely tvořili, moc poděkovat paní učitelce Klosové, která nám pomáhala ve všech směrech,“ uvedl Vít Černý.

„Model tohoto statku už zůstane jako trvalá expozice na Humprechtu nebo si časem model vezmete domů?“

„Určitě si nezamýšlíme model odnést, jsme rádi, že ten náš výtvar je na očích, že je vidět, že naše práce nebyla zbytečná, to máme radost. Doma by to bylo k ničemu,“ hrdě Vítek odpovídá.

...a my jen gratulujeme a děkujeme.

„Paní kastelánko, a co čeká zámek v příštím roce?“

„V letošním roce byl na Humprechtu rovněž dokončen stavebně – historický průzkum maleb v akustickém sále a bylo zjištěno, že tam žádné starší malby nejsou. Na základě SHP se budou malby v příštím roce restaurovat. Zároveň se připravuje rekonstrukce ochozu, jedná se o výměnu starších polí ochozu. Čtrnáct polí bylo vyměněno před dvěma lety, nyní bude rekonstrukce dokončena a ochoz bude nový,“ uvedla D. Faměrová.

My jen doplníme, že se připravuje otevření dosud zazděných prostor v přízemí, což bude vyžadovat různé bourání a stavební úpravy. Je možné, že nás dosud nepřístupné prostory zavedou do světa tajemna a záhad? Necháme se překvapit...

Ilona Jalovecká

OBRANA SOBOTECKÉ KULTURY? NEBO JE TO JINAK?!

KE ČLÁNKŮM ADAMA HOŠKA, JANA BÍLKA A PETRY MATOUŠKOVÉ V Č. 5/2014 ZŠS

Seběhly se ty články jakoby polnicí povolány do boje o existenci sobotecké kultury, jejíž současnou „skvělou vizáž“ jsem ohrozil na životě. Ano, řekl jsem to jistě takhle, Jičínský deník nelže a nepřekrucuje, řekl jsem, že tu chybí vlastní tvůrčí sobotecká kultura, že Sobotka nezpívá, nehraje divadlo, nerecituje. Upřesnit si to sám nemohu, noviny jsem si zrovna nekoupil a z knihovny to číslo někdo ukradl. Vydychával jsem tenkrát ze sebe ten výrok prakticky za pochodu, asi za 15 vteřin a tak se stalo, že mi vypadlo slůvko „dospělá.“ (kultura). Za to se teď dětem a školní mládeži ze Studia, za které pan

Hošek také mluvím, omlouvám, i když jich se to netýkalo, ale jinak na svém výroku trvám dál. Když totiž řeknu „divadlo“, myslím tím divadlo. Tedy soubor, soustředěnou skupinu lidí, která – třeba ochotnický – nastuduje a zahraje mi Měsíc nad řekou, RUR nebo Fidlovačku. Jinak to nevidím. Blízké vesnice už do Sobotky dovážejí svá ochotnická představení. Když řeknu „recitace“, myslím tím trvalou a nacvičující sestavu hlasů, které jistě i vícehlasně přednesou dnes Sobotecký hřbitov a zítra zas celovečerní pásmo ze Seiferta či jiného autora. Ne několik málo místních recitátorů, kteří se seběhnou s několika tradičně

opakovanými básněmi na výzvu k výročím. Nebo i neseběhnou. A že Sobotka nezpívá? Omyl! Vždyť celé dvě zpěvačky (a ovšem i klavíristka – ta ale nezpívá) zastupují ve výborném bousovském Stojmíru Sobotku s visáčkou Bendl. Vždyť si z toho lid obecný sobotecký dělá legraci! Zaplať bůh, že si aspoň baráčníci nahlas zazpívají ty sobotecké. Malá vesnička Řeheč u Úlubic má soubory dva. Sice nevelké, ale znamenité a už jsme je v Sobotce slyšeli, a kdyby si je proklamátoři současného pojetí sobotecké kultury laskavě přišli poslechnout, viděli by, co to ta dospělá tvůrčí kultura je!

Dr. Ivan Kafka vydal (spolu s dr. Samšiňákem) v roce 2008 knihu Sobotecko minulého století a v doslovu bolestně píše „...Neumíme zpívat, neumíme malovat, neumíme hrát ochotnické divadlo, neumíme psát a publikovat. Neznáme své město, natož jeho okolí...“ Snad to nejen z mých úst, ale i z pera předních Soboťáků ta dnešní kultura 2014 pochopí, že ještě ani dnes není jinak. A co teď? Sejmout už konečně brýle mámení z opičí mateřské lásky a začít něco dělat. Proto jsem tak zoufale a trpce do mikrofonu glosoval situaci. Jestli to vůbec ještě někdo v Sobotce pochopí.

Starosta říká: Je jiná doba a máme přece Šrámkovu Sobotku. Festival Šrámkova Sobotka je tradiční zaříkávadlo, ale sobotecká kultura to není. Je to akce celostátní pro jiné. Sobotka je ráda, že ji má a organizuje ji. Sice jen z části! A celoročně jí slouží. Chválil jsem ji víc než jiní. I proto, že občas se tam na programu něco přímo ze Sobotky zadrápkuje. Recitační studio se v dětském programu zachytí vlastně vždy a já jim tleskám a chválím je v tisku slovy honosnými, nepřehlédnutelnými. Třeba letos v Jičínském deníku ze dne 26. června, když mi článek ještě větší chvály na Šrámkovu Sobotku do ZŠS č. 3 nevzali. Jičínský deník mi poskytl prostor i k úvaze. To se v demokracii dělá. Nejspíš to v Sobotce nikdo ani nečetl. A pak hned ve 4. čísle ZŠS v článku o 58. ŠS jsem Studio notně zviditelnil! Nemohu za to, že ZŠS se v Recitačním studiu nečte a hledá se jen, kdo je urazil. I pan Hošek by teď měl pochopit, že jde o nedorozumění, protože tady zjevně ten rozpor neseď.

Ovšem na nové kořeny dospělé kultury (jmenovaných disciplin) jsou zapotřebí peníze, úsilí, citlivá a promyšlená organizace zájmu a náboru členů k zapojení do souborů především. Určitě tu takoví občané jsou, když každý rok vychází z Recitačního studia už padesát let kytice žáků, vyškolených ke zpívání, recitaci či k divadlu. Nebo to tak není? Kam pro Sobotku mizí práce Studia? Její návazné sobotecké kulturní důsledky tu nevidím a měly by přece být! Čeká se na ně jako na Godota. Spousty let a nic. A

to ani Studio nevidí, že za nimi nic nezkvétá? A přitom v podstatě podobnou školní kulturu vytváří zdárně pro veřejnost i sama sobotecká škola!

Kultura není tržní hospodářství. Nikdo z ní nic nemá, výsledky nejsou za rok. Vedení města to nejspíš nevidí a já (ale i jiní) považuji umístění kultury v zastupitelstvu do gesci mezi dlažbu, kanalizační trasy, chodníky, osvětlení, koupaliště, demolice a jiné technicky rozsáhlé akce za naprosto nedostatečné a nefunkční a měl by být z toho vyvozen důrazný závěr. A právě v tomto zastupitelstvu, které je věkem výrazně juvenilní. Měla by být kultura z důvodu zvýšení jejího postavení a prestiže pečlivě sledována, financována a odborně hodnocena přímo v gesci samostatné, nejlépe spadající přímo pod starostu. A to samozřejmě včetně Městského kulturního střediska, aby měl starosta k dispozici výkonný orgán. Stávající uspořádání se hrubě neosvědčuje, ať už to má v moci kterákoliv strana. Snad tu přece nejde o politické žonglování, ale o prospěch Sobotky. Negativní důsledky jsou viditelné už řadu desítek let. Starosta by pak mohl i sám vytvářet ze své pozice vhodné klima a různé podpůrné, neřkuli i náborové akce pro vyšší kulturní činnost, kterou výše naznačuji, než jeho město bude mít jen festivalovou oponu ŠS a za ní vyššího nic, či pouze činnost školáků. A být okolním vesnicím pro smích. Už delší dobu slyším úšklebky. Kdo nic nevidí, nemůže srovnat. Myslím, že věžní hodiny ukazují mnoho let po dvanácté. Už se vesnické ochotnické soubory zabýdlují na prázdné sobotecké scéně.

Panu Adamu Hoškovi rád poklepu na rameno za pěkné výkony, zvláště když budou na sobotecké scéně, ale úžasem si neseďám. Mám totiž na sebe celý život vysoké nároky a u druhých to také považuji za samozřejmé. Jeho – zbytečně – uražený postoj vnímám jako poněkud překypělou dětskou sebestřednost. Možná teď už chápe, že Recitačního studia, a tím méně jeho se moje vyřčení vůbec, ale vůbec netýkalo, a že bere na sebe to, co patřilo jiným. A svým výrokem jsem navíc nehodnotil individuální úroveň,

ale skupinovou (a ještě dospělou) neexistenci, kterou tu vidím. Oni své dětské a školní pořady a jednotlivé recitace dělají dobře. Ale dospělost to nenahradí, ani nábořem neškolených dospělých mezi děti. A tak kolik let k divadlu?

Urážet se pan Hošek může, když myslí, že na to má vážný důvod. Ale ať nezapomíná a celé Studio s ním, že tady byly také generace před ním, které předváděly výkony i bez vedení za ruku a jejich členové se neuráželi. Mohu doložit snad desítkou činností jen ze svých 17–19 let a nejen z mých. Jen jako vcelku maličkost viz ZŠS 1999, č. 2, s. 5. Recitovat, dobře v souborech zpívat i hrát divadlo jsme uměli. A co teprve ti před námi. Nechci dál uvádět víc, abych se jaksi nevytahoval. Ale ať to vědí. Jeho poetické výrazy jako „devatenáctiletý klučina“ nebo „měšťané“ skutečně tak poeticky chápu, protože reálně je to nesmysl. Devatenáctiletý občan je plnoletý a má vytvářet tomu věku odpovídající výkony a hodnoty a jestli umí recitovat, tak to má dělat v nejlepším svém umu. A je-li Soboťák, pak i pro Sobotku. Znáám ovšem nízkou návštěvnost na kulturních akcích. Jedním z důvodů je prokazatelně i velmi nízká informovanost obyvatel. Už dvěma starostům jsem navrhoval, jak způsob radikálně změnit. Nezám a vysoký nadhled. Tak teď navrhuji zaměnit nefunkční městský rozhlas a nečitelný či nedostupný internet za spolehlivého bubeníka. ☺

Omlouvám se za to mentování, asi bohužel běžné ve vysokém věku. I já ho zažil a ne ke škodě. Omluvil jsem se za to nedorozumění a věřte, nemyslel jsem to zle. Vlastně naopak. Rád si recitace pana Hoška poslechnu a těším se z naděje na možnou spolupráci mezi dospělými. I když nevědomky mou na jaře vzniklou (dospělou) recitační skupinu pomohl svým článkem zneškodnit. Ale to je spíš jen na povídku o důvěře a obavách.

*Podáno dne 3. listopadu 2014,
opraveno 10. listopadu t. r.*

Josef Jindra

20. LISTOPAD 1989

Byl to třetí den později nazvané „Sametové revoluce“. Již od večera 17. listopadu jsme byli stále ve spojení s mojí dcerou i synem, kteří byli v Praze. Několikrát za den jsme si telefonovali, abychom byli pravdivě informováni o dění v Praze. Syn byl v té době ve stávce na DAMU, kam chodil do 1. ročníku, dcera hrála v divadle Ypsilon, kde v té době místo divadelních her probíhalo vystoupení pozvaných lidí, kteří měli pravdivě co říci k celkovému právě probíhajícímu dění.

Protože zde zatím byl více méně klid, domluvila jsem se s kamarádkou Aničkou, že musíme jet do Prahy a vidět celé to dění na vlastní oči. Vyjely jsme v dopoledních hodinách osobním autem do Prahy, kde na nás čekala moje dcera. Obě dvě jsme si znovu vyslechly z jejích úst poslední zprávy a novinky o současné situaci ve městě i o velkém nadšení prostých lidí z jejího vývoje. Ve čtyři hodiny odpoledne jsme všechny tři už byly na Můstku. Po Václavském náměstí od Můstku směrem ke „koni“ nás tlačila obrovská masa proudících lidí, kteří chtěli zrovna jako my být co nejbliže u těch, kteří z balkonu budou promlouvat k lidem. Když jsme se dostaly k na-

kladatelství Melantrich, kde byl ten balkon, chytly jsme se železné mříže u vchodu do průjezdu, aby nás lidé nesmetli dále. My jsme přece musely být u „zdroje“. Nad námi se na balkoně střídali řečníci. Jedním z nich byl i pan Josef Kemr – když procházel kolem nás na balkon, dav mu uctivě ustoupil, aby mohl v klidu projít. Mluvílo se, zpívala se hymna, paní Marta Kubišová zpívala „Ať mír dál zůstane s touto krajinou!“ Lidé tleskali, zvonili klíči, provolávali hesla „Pryč s KSČ“, „Jakeše do koše“, „Svobodné volby“ a tak dále. Bylo to krásné, spontánní, všichni jsme v této chvíli byli zajedno, cítili jsme, že k sobě patříme, že se něco nového začíná dít.

Večer jsme byly s Aničkou a mojí dcerou v Ypsilonce, kde mimo jiné hovořil k celé současné situaci pan Zdeněk Mahler – velice moudrý a chytrý pán. Mezi hosty byl i Waldemar Matuška. Celý tento večer nám znovu dal zapravdu, že konečně dochází ke změnám, které jsme si dlouhou dobu přáli.

Pak po opuštění divadla jsme si daly každá „dvojkou horkého čaje“ a jely jsme s Aničkou domů do Sobotky. Dcera nadále zůstala v Praze, kde ji čekaly další povinnosti. Byl mráz, sníl a my dvě, plné dojmů, naráz „dojely“.

Auto se zastavilo, nejelo a nejelo. Došel totiž benzín. Nezbylo tedy, než tlačit auto asi jeden kilometr k benzinové pumpě u Mladé Boleslavi. Ale ouha, pumpa zavřená – na dveřích cedule „Denně otevřeno do 20.00 hod.“ Co teď? Nezbylo nic jiného, než najít telefon a zavolat domů – to se našťástí Aničce podařilo. Dovolala se svému muži, Pepovi, který měl v kanystru trochu benzínu, ten zaskočil k mému muži, který vzal auto a benzín nám přivezl. Po cestě si spolu notovali, že když se do světa vypraví autem dvě ženy, dá se něco podobného čekat. Nakonec jsme dojely domů v jedenáct v noci. Byl to dlouhý den, ale na ten zážitek nikdy nezapomeneme.

Další dění jsme doma sledovali v televizi, rádiu a také naše děti nám ho doplňovaly rozhovory po telefonu. Při velkém shromáždění příští neděli na Letné bylo již možné vidět, že se nikdo nebojí, neschovává se za sloupy, ale chce, aby byl „vidět“. Tak se to dělo i na menších městech. Bylo tedy již možné spatřit ve tvářích mnohých lidí ne strach, ale i určitou pózu, která vypadala jako velké představení s určitými cíli do budoucna.

Lydie Pfeiferová

17. LISTOPAD OSLAVY SVOBODY A DEMOKRACIE V SOBOTCE

Psal se listopad 1989, „Sobotka navenek poklidně žila. Někteří sobotečtí občané byli v Praze na manifestacích. Teprve v sobotu 25. 11. v dopoledních hodinách objevily se pražské letáky na výkladních skříních v textilu, prodejně u nádraží, v okně klubovny SSM, městské knihovně, prodejně Kniha, kadeřnictví, kině i jinde. Se zájmem si to lidé četli. ... V neděli 26. 11. zapalovali lidé svíčky na sousaši na náměstí a bustě F. Šrámka. Přitom se ustavilo první Občanské fórum.“

Psal se 17. listopad 2014 a Sobotka skutečně spokojeně žila. Žila

zleva B. Š. Stašková, A. Pospíšilová, K. Bílek, J. Vraný, T. Sedláček

již 25 let ve svobodě a demokracii, kterou se desítky lidí rozhodly oslavit společně. Nejprve po proslovu K. Bílka, pozdravů tehdejšího faráře P. Němce a za zpěvu Masarykovy Ach synku, synku, národní hymny a dalších písní dozasadili lípu svobody. Pak se přesunuli do divadla, dřívějšího kina, kde probíhala první revoluční setkání. Zde spolu s Tomášem Sedláčkem, Karolem Bílkem, Alenkou Pospíšilovou a Janem Vraným společně zavzpomínali na události konce roku 1989. Ekonom Sedláček je autorem světově oceňované knihy *Ekonomie dobra a zla* (byla přeložena do 14 jazyků včetně čínštiny či

korejštiny) a byl poradcem prezidenta Václava Havla. Kromě vzpomínek na jedinečnou osobnost V. Havla byly připomenuty i opomíjené tragické události roku 1939, které byly v podstatě katalyzátorem násilně potlačené demonstrace o 50 let později. O tom, jak to na Národní třídě vypadalo a že např. zvuk štěkajících psů ve městě může i po tak dlouhé době vyvolávat paniku, zaplněnému sálu pověděla přímá účastnice Alenka Kunová. Většina pozornosti byla věnována dění v Sobotce před čtvrt stoletím a také společnému zpívání s kytarou K. Šislera a šikovným zpěvačkám z SŠD L. Blažejové.

Oslavy Dne boje za svobodu a demokracii začaly již o týden dříve, kdy děti ze základní školy spolu se soboteckými seniory zasadili lípu srdčitou u Domu s pečovatelskou službou. Byla pořízena ze sponzorských darů (autoservis M. Táborský, J. Staška, restaurace Pošta, Třešňový jarmark, pila Picek). Paní ředitelka Knapová a základní umělecká škola s dětmi připravili pro účastníky zajímavý program. V pátek 14. 11. pak koncert písní Karla Kryla odstartoval výstavu plakátů OF, '68 a dalších V. Ševčíka, dobových dokumentů či fotografií Z. Krámka ze Sobotky.

Ještě jednou bych ráda velice poděkovala všem, kteří se oslav účastnili a kteří přišli zavzpomínat. Čtvrt století si již můžeme užívat svobody a demokracie, která s sebou sice nese spoustu specifických problémů, ale to hlavní je, že žijeme ve svobodném státě. Doufám, že lípa svobody bude i za dalších 25 let růst v České republice, která bude mít stávající hranice, evropské sousedy a přátelské vztahy mj. s demokratickým Ruskem a suverénní Ukrajinou. Demokracie a svoboda bohužel ani v 21. století nejsou samozřejmostí a je důležité si to připomínat.

Barbora Š. Stašková

Pozn. video z akce na:
www.nasetelevize.cz/view.php?navezclanku=sobotka-25-let-od-sametove-revoluce&cislocclanku=2014110006

VÁNOČNÍ ZASTAVENÍ

Rok se s rokem sešel a opět je tu čas adventní. Jen několik málo dní nás dělí od vánočních svátků. V loňském roce jsem s vámi v tomto vánočním čase listovala veseckou kronikou a spolu s panem Josefem Macounem jsme zavzpomínali na advent a Vánoce, tak jak je prožíval ve svém dětství na začátku minulého století.

Já jsem své dětství prožívala v polovině minulého století, v době kolektivizace zemědělství, plnění pětiletok a budování socialismu. Věřte, nic z toho v mých vánočních vzpomínkách nezůstalo. Jen tajemné očekávání, po-

hoda, klid a pocit úžasné rodinné spolupráce.

Zimní podvečery jsme s mladším bratrem většinou trávili s babičkou Růženkou. Jak to na venkově bývalo, rodiče okolo páté, šesté hodiny odcházeli poklízet dobytek, později už družstevní, ustájený v našich chlévech. Býval tam pár koní, krávy, prasata, naše koza, králíci, drůbež. Aby na práci viděli, svítila na stájích a před vchodem do domu velká světla – a to byla naše kouzelná chvíle. My doma drželi černou hodinku, ve světnici bylo teplo, na podlaze a na stropě probles-

kovaly paprsky plápolajícího ohně z roztopených kamen. Babička seděla u stolu, krájela na plátky jablka, my uzo-
 bávali, seděli na stole pod oknem a pozorovaly tu krásu venku. Uprostřed dvora rostla velká lípa, na jejích větvích se třpytil sníh. Osvícený světly ležel po celém dvoře a z oblohy se snášely vločky. Někdy tiše a důstojně, jindy tančily a vzájemně se proplétaly, nebo přišla pořádná metelice. To babička říkala, že se žení všichni čerti. Nebylo mi jasné, jak se čerti mohou ženit, ale nijak jsem to neřešila. Chroupali jsme jablka, vyhlíželi z okna

a babička vypravovala. Vzpomínala na dětství a mládí nebo se polohlasně modlila Otče Náš, jenž jsi na nebesích... My ani nedutali, jen poslouchali. A což když začala prozpěvovat Nesem vám noviny, Půjdem spolu do Betléma, Narodil se Kristus Pán. Koledy babička znala a byla výborná zpěvačka. Nikdy nás nenutila, ať zpíváme s ní. My poslouchali, občas se nesměle přidali a všechny včetně Otčenáše se naučily. Ještě dnes je mi líto, když se na dvoře zhaslo, podívaná skončila, rodiče přinesli z venku chlad, otočili vypínačem a zaveleli „z toho stolu dolů“.

Nadělovat k nám chodila Barborka, většinou nechávala dárky přede dveřmi. Mikuláš s andělem a čerty přicházel dovnitř, a to jsme si museli nádlíku zasloužit básničkou či písničkou. Dostávali jsme banány, pomeranče, mandarinky, burské oříšky. Protože se běžně jižní ovoce neobjevovalo, byl to pro nás skutečný dárek. Také tam bývaly omalovánky, pastelky, nějaký blok či jiná drobnost. Moc mě mrzelo, když vymalovaný obrázek nebyl takový jako předloha, barevná škála dřevěných pastelek byla přece jenom omezena.

Už se blížil Štědrý den. Pošta přinášela vánoční pohlednice od příbuzných a přátel, pečlivě jsme je ukládali a ještě na poslední chvíli rozesílali přání těm, na které jsme trochu zapomněli. Rozesílání vánočních přání mě drží do dneška. V době mobilních telefonů, SMS zpráv, internetu a jiných vymožeností techniky stále rozesílám vánoční pohlednice, třeba je osobně hodím do schránky nebo přiložím k dárku. Pohlednice od přátel a známých jsou každoročně významnou součástí výzdoby bytu. O tom, že jablko nepadá daleko od stromu, svědčí i to, že dcera, když se provdala a odstěhovala 5 km od domova, o Vánocích vyžaduje, ať jim pošleme vánoční přání poštou. Má je vystavená a SMS, ať děláš, co děláš, si na skříňku nepostavíš.

To jsme odbočili od Štědrého dne. Od rána byl shon. Dopoledne jsme připravovali bramborový salát, to jsme my děti pomáhaly. Chystal se kapr na večer, to dělal taťka. Oběd nic moc, na to si ani moc nevzpomínám. Vařila se polévka k večeři, aby se do večera rozležela, úžasná bramboračka

s houbami. Po obědě sklidit, umýt nádobí, vytřít a šlo se rozsvítit na hřbitov. Dobytek se poklízal dřív, abychom byli všichni doma v 18 hodin, kdy každoročně v rozhlase vysílali koledy. Trvalo to dvacet minut a když už s námi babička Růženka nebyla, vždycky jsem si na ni při tom vzpomněla. Zase zněly Nesem vám noviny, Půjdem spolu do Betléma, Narodil se Kristus Pán.

Večeře byla slavnostní, všichni jsme se převlékli do svátečních šatů, taťka měl na sobě oblek, byl čerstvě oholený, maminka přes šaty bílou zásteru. Prostíralo se také svátečně. Vánoční ubrus, jídelní servis, na stole nesmělo nic chybět, aby hospodyně během večeře nemusela odbíhat. Abych nezapomněla, pod talíř nebo ubrus jsme si dávali drobné mince nebo šupinku z kapra, to proto, aby se nás příští rok držely peníze. Všichni jsme usedli ke stolu a večeře začala společnou vzpomínkou na ty, kteří s námi nejsou. Při svíčke jsme se pomodlili Otčenáš. Pak se ještě při svíčke jedla připravená bramborová polévka a od té chvíle už od stolu odcházela jenom maminka, která přinášela a odnášela, co bylo třeba. To proto, abychom se drželi celá rodina příští rok stále pospolu. Druhý chod býval smažený kapr s bramborovým salátem, samozřejmě při světle, to aby nám nezaskočila kůstka. Pak se jedly klobásy, buď se salátem nebo s chlebem. K pití jsme my děti mívaly jablečný nebo pomerančový džus, což se jindy nekupovalo, a dospělí plzeňské pivo. A pak už se nic nepodávalo, na čaj, kávu, cukroví a vánočku došlo většinou až po rozbalení dárků.

Po večeři maminka s babičkou sklidily ze stolu a my šli s taťkou vyhlížet Ježíška. Prošli jsme vesnicí, někde už měli stromek a někde ještě ne. Když jsme se vraceli, celou uličkou jsme utíkali, protože u nás už byl. Od hořících svíček se třpytily řetězy, křehké vyfukované vánoční ozdoby zářily a prskaly prskavky. Na křeslech a pod stolkem se stromečkem leželo plno dárků. Občas se stalo, že se od svíček vzňala záclona, kapající vosk natekl na dárky nebo koberec a prskavky proděravěly potah na čalouněných křeslech. A pak jsme vybalovali, nejmladší měl podávat dárky, což se mu moc nezamlouvalo. Každý si

dělal svoji hromádku. Když byly sklizeny poslední papíry, došlo i na cukroví a ovoce. Pak nastalo důkladné prozkoumávání „hromádek“. Bylo potřeba vyzkoušet vybavení na lyže nebo brusle, nové oblečení, zahrát si novou hru, pohrát si se stavebnicí, autem, panenkou nebo se začíst do nové knížky. To byl dárek, jaký jsme dostávali každý rok, téměř všichni v rodině dostali nějakou knihu. Také jsme poslouchali rádio, na Štědrý den hrávali i koledy z Moravy a Valaška nebo Slovenska.

Do kostela naši nechodili, ale každý rok jsme poslouchali vánoční mši Jakuba Jana Ryby „Hej, Mistře“ z rozhlasu. Bývalo to pozdě, většinou o půlnoci. To jsme my děti byly už v posteli s nějakým nejkrásnějším dárkem, svítil nám stromeček, oheň praskal a pokojem se nesly vznešené tóny varhan. Dříve nebylo zvykem, aby rozhlas nebo televize vysílaly vánoční písně a koledy měsíc před svátky. Já celou Rybovu mši slyšela až na prahu dospělosti, kdy jsme měli gramofonovou desku s nahrávkou. O Štědrém večeru jsem zpravidla usnula dřív, než skončila.

Na Boží hod a na Štěpána k nám chodily návštěvy, přijela i druhá babička s dědou, a my také chodili po příbuzných. Často jsme jezdili i do divadla, ochotnické soubory hrávaly právě o Vánocích. Na Silvestra jsme měli opět smaženého kapra a bramborový salát, večeře byla společná, ale méně slavnostní. Rodiče nikam nechodili, hráli jsme hry, poslouchali rádio nebo přišli sousedé na partičku kanasty. Televizi jsme v době mého dětství neměli, později, když mi bylo 12-14 let, jsme o Silvestru chodili na televizi k sousedům, ale opět se u toho většinou hrály nějaké společenské hry. O půlnoci přípitek a žádná pyrotechnika, maximálně prskavky. Na Nový rok byl slavnostní oběd, nesměla být drubež, aby nám neodletělo štěstí, nejlépe se hodil vepřový řízek. To k nám jezdili i rodiče maminky. Tři králové za mého mládí nechodili.

Nějak jsem se rozpovídala, tedy šťastně a veselě všem přeje

Marie Šimůnková,

kronikářka obce Vesec u Sobotky.

P.S. Pokud se za rok zase sejdeme v předvánočním čase, povím vám, jak vzpomínám na Vánoce z pozice maminky.

VÝROČNÍ KONCERT SMÍŠENÉHO PĚVECKÉHO SBORU BENDL-STOJMÍR

V neděli 12. října 2014 se uskutečnil výroční koncert smíšeného pěveckého sboru Bendl-Stojmír ze Sobotky a Dolního Bousova, oslavil tak dvacet let od obnovení spolku Bendl v Sobotce.

Pozvání na výroční koncert přijali hosté, a to smíšený pěvecký sbor Bona Vita z Hořic, který s sebou přivezl dárek v podobě tradičních hořických trubiček. Dalším hostem byl smíšený pěvecký sbor Dobrovan z Dobrovic, který již v minulosti s námi spolupracoval a od kterého se nám dostalo pozvání účinkovat v květnu 2015 v Dobrovicích, kdy si připomenou 150 let od vzniku jejich pěveckého sboru.

Slavnostní odpoledne se neslo nejen v duchu krásných skladeb našich hudebních mistrů a lidových písní, ale i v duchu setkání známých, přátel a příbuzných, kteří při této příležitosti vzpomínali na společná vystoupení, koncerty a hudební zážitky.

Smíšený pěvecký sbor Bendl-Stojmír nyní velmi intenzivně a s ra-

dostí nacvičuje vánoční repertoár, který zazní při rozsvícení vánočního stromu na soboteckém a dolnobousovském náměstí dne 30. listopadu, dále pak v kostele sv. Jiljí v Mladějově dne 13. prosince a 14. prosince v hradní kapli na Kosti. Nový rok pak

zahájíme koncertem v kostele sv. Prokopa v Libošovicích dne 3. ledna a 11. ledna v sále spořitelny v Sobotce. Těšíme se na Vás.

*Pavλίna Těšínská
(sbormistryně)*

VLČÍ JÁMA NA JEVIŠTI DIVADLA V DLOUHÉ

Pražské Divadlo v Dlouhé uvedlo v letošním roce dramaturgii románu spisovatelky Jarmily Glazarové (1901–1977) Vlčí jáma. Literární předlohu adaptoval a představení režíroval Martin Františák (nar. 1974), který s divadlem již několik let spolupracuje. Je sympatické, že předlohu ctí, že s ní pracuje souzvučně a se snahou o interpretační vklad, že ji nebere jako odraz pro exhibice, jak tomu v současnosti namnoze bývá. S Glazarovou tohoto dramatika a režiséra pojí pár zeměpisných bodů. Jednak – a především – jeho rodné Valašsko, kraj, v němž spisovatelka našla inspiraci pro své nejzdařilejší dílo, novelu Advent. A jednak Ostravsko, kde působil jako umělecký šéf Divadla Petra Bezruče. Glazarová se do nedalekých Klimkovic dostala po ztrátě obou rodičů a prožila zde část svého mládí. Úsek této životní

etapy se odrazil nejen v románu Roky v kruhu, který jí přinesl oblibu, uznání a zařadil ji mezi autory psychologické prózy, ale celkově poskytl literární látku pro její druhý román z roku 1938 – pro Vlčí jámu.

Sobotce a jejím lidem je Vlčí jáma blízká prostřednictvím filmového zpracování z roku 1957. Některé exteriérové záběry vznikly za účasti místního komparsu ve zdejších lokacích. Nebývá častým jevem, aby film literární předlohu překonal, režisér Jiří Weiss toho změnou finále ve výjimečně zdařilém snímku dosáhl. Františák se této úpravě přidržel a při vědomí neodstranitelné konfrontace se silným snímek, pracujícím zčásti obdobnými prostředky jako divadlo, ho do představení neprvoplánově integroval. Pochopitelně využil možné další divadelní prvky, jako když černo-

bílé záběry usazené v divákově mysli ožijí svěbytnou expresivní hrou barev a světel jevištního tvaru, jako když do hlediště doputuje odér krájených zelných hlávek, jako když kapky vody z vany na okraji jeviště dopadnou až mezi diváky. Inscenaci opatřil hudbou Jiří Hájek. Hra je dávana bez přestávky, trvá 100 minut. Podle sloganu divadla se hraje „o ukrytém příběhu jedné rodiny a jednoho maloměsta. [...] Jeden dům, jeden zvěrolékař, jedna manželka. Jedna rodina, do které přichází schovanka. Stěny domu úzkostně drží stropy a strachy se jim potí dlaně schodišť. Ze sklepa duní ukrývaná tragédie.“

Scéna Marka Cpina je v zásadě stálá, kulisy polyfunkční, dělená dvěma osami na prostory osobní zóny symbolizované lázní u levé strany portálu a postelí na straně opačné,

navazujícího obývacího pokoje pro rodinný život a kuchyně pro služebnictvo. Kříž bytu je prostupný, funguje v něm každodenní život a stejně jako v něm záleží na povaze v čase tvárných a přece stabilních postav, jak dané zóny respektují nebo porušují a jak vůbec je vnímají ve své mysli. Do prostoru přichází z vnějšku jediná postava – lékař v podání Soboteckým dobře známého, byvšího účastníka řady ročníků Šrámkovy Sobotky, Miroslava Táborského. Bohužel právě jeho role, proti předloze ochuzená o účast ve finále, působí někdy poněkud papírově, když se hra podle scénáře doplňuje nebo posouvá nedivadelním vyprávěním. Komorní drama dále zaplňují postavy tří služebných, schovanky Jany, otčima a manžela Roberta, jeho ženy Kláry a epizodně dvou jejích bývalých manželů.

Herecké výkony, snad až na okrajové figury bývalých manželů, jsou dobré, protagonisté ale nemají, až na výjimku, mnoho prostoru předvést se,

zahrát. O něco větší místo pro ztvárnění dostává v podání Kláry Sedláčkové-Oltové postava služebné Martiny. A pochopitelně ústřední trojlístek: Robert Jana Vondráčka, Jana Veroniky Lazorčákové, která přesto zůstává hlavně zpočátku poněkud matná, a Klára v podání Heleny Čermákové. Právě pro ni jedinou je představení využitou hereckou příležitostí, rozsáhlý part prokreslené postavy hře dominuje a představitelka ji pojala k uvěřitelné živosti. Při nevyhnutelné konfrontaci s podáním výborné filmové práce Jiřiny Šejbalové svébytně obstojí. I v obraze se šlapáním zelí, která v inscenaci patří mezi zdařilá místa, stejně jako scéna s kloboukem při návštěvě hlavního zemského města. Oslovující jsou také scény s potenci pro ostatní herce, jako ta, v níž se odehrává dusivé pojidání symbolické bábovky. Naopak ve hře za slabší pokládám například výjev s hraním karet.

Scénárista a režisér vymyslel sympatický závěr představení. Na

jeviště se vysune filmové promítací plátno – bez obrazu. Co si na něm divák pustí, záleží na něm samém – pokračující příběh(y) hrdinů?, vzpomínky na Weissův film?, záběry vlastního života? Vlčí jámu vnímejme ve vnitřním i vnějším přeneseném významu coby past života, jak si ho utváříme sami a s druhými. Jako pasti, které spolubudujeme nebo do nichž se chytáme, jámy, z nichž vlastním poznáním, rozhodnutím a silou snad můžeme vyvázat... Jaké vztahy si vytvářejí hrdinové, jaké vztahy máme se sebou i s druhými sami? A dokážeme poukázat na pasti doby? Vlčí jáma v Divadle v Dlouhé, „drama o tom, co nechceme být, a jsme“, je vcelku zdařilé divadelní představení, které citlivě zpřístupňuje literární klasiku, nachází v ní téma k oslovení dnešní doby a funguje jako celek. V silných chvílích dá divákovi vychutnat zážitek z návštěvy divadla.

Jan Bílek

PROF. VÁCLAV SVOBODA

Před 180 lety, 8. listopadu 1834, se narodil Svobodům v Nepřívěci čp. 4 syn Václav. Již na sobotecké škole u kantora Františka Kendíka a katechety P. Damiána Šimůnka se dobře učil, takže ho rodiče poslali dále studovat. Gymnaziální studia absolvoval v Mladé Boleslavi a v Jičíně, kde roku 1856 maturoval. Právě v Jičíně se asi spřátelil se svým spolužákem Janem Bohumilem Novákem z Malechovic. Následovaly tři roky na filozofické fakultě v Praze, které opět prožíval s Novákem. Hrál se soboteckými studenty i ochotnické divadlo, jak svědčí dopis básníka Václava Šolce Novákovi z jara roku 1857 nebo další Šolcovy dopisy adresované Františku Dvorskému z jara následujícího roku. František Věnceslav Jeřábek v dopise Václavu Šolcovi

z května 1858 přímo uvažuje přidělit Svobodovi roli Lutoně ve své dramatické prvotině Hána. O rok později tito dva ve doucí činitelé soboteckého ochotničení plánovali uveder Kolárovy Moniky, kde Svoboda měl hrát Věrnostu.

Po dokončení studií nastoupil dráhu středoškolského profesora. V krátkém čase vystřídal suplentská místa na gymnáziích v Banské Bystrici, v Klatovech v Suczawě v Bukovině (dnes Suceava v Rumunsku), načež v roce 1866 zakotvil na gymnáziu v Německém (dnes Havlíčkov Brodě. Zde se již v roce 1867 stal ředitelem, ale jen nakrátko. V roce 1873, když probíhala oslava 25. výročí nastoupení císaře Františka Josefa I. na trůn, zazpívali studenti místo rakouské hymny českou – Kde dom můj. To vyvolalo velké vyrušování, několik studentů bylo potrestáno krátkým vězením

Svoboda byl na příkaz místodržitele barona Kollera suspendován. Zůstal na gymnáziu v pozici řadového profesora jazyků, byl znovu zvolen ředitelem, ale zemská školní rada nesouhlasila. A tak ho občané zvolili do městského zastupitelstva a stal se ředitelem německobrodské záložny – to aby ho nadále mohli titulovat „Pane řediteli“.

Jen pro zajímavost: jeho kolegou v profesorském sboru gymnázia byl po nějakou dobu přírodovědec prof. Josef Novák z Malechovic (bratr Jana Bohumila Nováka), pozdější okresní školní inspektor v Jičíně a ředitel učitelského ústavu v Hradci Králové.

Jako pedagog byl Svoboda velmi oblíbený, jak o tom svědčí např. vzpomínka jednoho z jeho žáků, odborového přednosty ministerstva vnitra Františka Havrdy Náš „starý“ ve sborníku Dvě stě let Gymnasia v Německém Brodě (Německý Brod 1935, s. 293-295), Připomíná zde i Svobodovu lásku nejen ke klasickým jazykům (Horatius), ale i k české literatuře. Studenti na něho vzpomínali v dobrém. Když v roce 1899 odešel do penze, i nadále se rád účastnil abiturientův sjezdů svých žáků.

Ani se svým rodným krajem neztrácel Svoboda kontakt. Když Václav Jaromír Černý připravoval roku

1882 první sjezd rodáků a přátel města Sobotky a okolí a Památník účastníkům tohoto sjezdu s medailónky významných rodáků, vypsál mu i Svoboda svůj životopis. Bohužel se zřejmě nezachovala jeho písemná pozůstalost, která musela být velmi zajímavá.

Prof. Václav Svoboda zemřel v Německém Brodě 16. května 1905 ve věku 71 let. Jeho hrob je dnes zapomenut...

Poznámka: za poskytnutí některých podkladů a za snahu nalézt Svobodův hrob děkuji řediteli Státního okresního archivu v Havlíčkově Brodě PhDr. Zdeňku Mackovi.

Karol Bílek

KULTURNÍ TRADICE

KRAJANSKÉ HROBY

Ve staré části Olšanských hřbitovů v Praze se nachází jeden ze starších, umělecky zajímavých krajanských hrobů. Je v něm pohřben sobotecký rodák ing. Josef Emanuel Schnirch, stavitel mostů a železnic, český vlastenec, který se zúčastnil i Slovanského sjezdu v Praze roku 1848, kandidoval do zemského sněmu a psal si s Karlem Havlíčkem Borovským. Jeho otcem byl sobotecký silniční komisař Alois Schnirch; strýc Bedřich byl stavitelům želez-

ničních mostů. Na technice poslouchal i přednášky prof. Františka Josefa Gerstnera. Nadřízeným našeho krajana byl jeden čas slavný geolog Joachim Barrande; písařem Schnirchovým byl bratr Karla Hynka Máchy Michal. Řadu vlastenců poznal jako člen Průmyslové jednoty, podporoval Národní muzeum, psal do českých novin, své články někdy podepisoval Šnirch. Zorganizoval mezi spolupracovníky na stavbě Jižní dráhy sbírku ve prospěch stavby Národního

divadla, stýkal se s Miroslavem Tyršem. Prostě námět na úžasný životopisný román nebo film.

Do Prahy na penzi se vrátil až roku 1874. Postavil si dům na Vinohradech a o tři roky později zemřel. Manželka Eleonora, roz. Kulichová, kterou si vzal za svého pracovního pobytu v Poděbradech, ho přežila o deset let. Životopisný článek o něm napsal Antonín Ederer do sborníku Sobotka 1968.

Náhrobek rodiny Schnirchovy na Olšanech je dílem syna J. E. Schnircha, slavného sochaře z generace Národního divadla Bohuslava Schnircha, autora trig na budově Národního divadla a sochy krále Jiřího v matčině rodišti Poděbradech.

Na olšanské hrobce kromě životních dat Josefa (1802 Sobotka – 1877 Praha) a Eleonory (1809-1887 Poděbrady) Schnirchových je věta: Po životě klopotném i slastném zanechavše 2 syny a 5 dcer věčný sen Váš zůstane povždy nerušen. Pod hlavním nápisem jsou tři nápisové desky. Levá patří druhému Schnirchovu synu ing. Jaroslavovi a jeho choti Pavlíně, roz. Cassani, prostřední je zničená nebo ukradena, pravá je čistá.

Karol Bílek

foto: Hana Kábová

KULTURNÍ KALENDÁŘ

1. 11. 1674 se v Sobotce narodil slavný barokní sochař našeho kraje **Martin Jelínek**.
2. 11. 1764 se narodil voskař **August Günner**, dlouholetý samosprávný činitel v Sobotce.
1. 11. 1784 se narodil markvartický farář a sobotecký děkan **František Matějovič Vetešník**.
3. 11. 1784 se narodil malíř **Antonín Mánes**. Se synem Josefem tvořili i na Sobotecku.
8. 11. 1834 se v Nepřívěci narodil **prof. Václav Svoboda** (viz samostatný článek).
13. 11. 1844 se narodil známý sobotecký hudebník, kapelník **Václav Mačenka**.
12. 12. 1844 se narodila herečka s bousovskými rodovými kořeny **Otýlie Sklenářová-Malá**.
21. 12. 1844 se v Sobotce narodil vídeňský velkoobchodník a vlastenec **Josef Mladějovský**.
26. 11. 1854 se v Sobotce narodil **Bohumil Novák**, tělocvikář a loutkář působící v Rusku.
12. 11. 1864 se narodil zemský poslanec za Sobotecko **František Vaněk** ze Slatin.
16. 12. 1884 se narodil dolnobousovský stavitel a spolkový činitel **Antonín Horáček**.
31. 12. 1884 se narodil **Jaroslav Hercík**, dlouholetý řídící učitel na škole v rodné Samšíně.
29. 12. 1894 se v Jičíně narodil turistický propagátor Českého ráje generál **Jan Kasalický**.
4. 11. 1904 se narodil úředník městské spořitelny v Sobotce, divadelník **Ladislav Zápotocký**.
12. 12. 1904 se narodil učitel a hudebník **Vojtěch Engelman**. Působil také v Sobotce.
14. 11. 1914 zemřel **MUDr. Josef Kratochvíle**, ministerský úředník ze soboteckého rodu.
27. 11. 1914 se narodil v Bosni **Jaroslav Šámal**, učitel, malíř Českého ráje.
30. 11. 1924 se narodil významný sobotecký fotograf **Josef Samšiňák**, působící v USA.
29. 11. 1934 se narodil vodohospodář **Zdeněk Macoun**, znalec přírody Sobotecka.
25. 11. 1944 zemřel **Josef Vaněk**, soudní úředník, pamětník a znalec staré Sobotky.
9. 12. 1944 zemřel soudce Nejvyššího soudu **Michal Čákr** ze starého soboteckého rodu.
17. 12. 1944 zemřel libáňský učitel, posléze ředitel sobotecké školy **František Fohl**.
6. 12. 1964 zemřel humprechtský kastelán, ochotnický herec **Václav J. Jirků**, zvaný VašVaš.
29. 12. 1964 zemřel hudební skladatel **Miroslav Krejčí**, autor opery podle Šrámkova Léta.
4. 12. 1974 zemřel dlouholetý sobotecký veřejný a sportovní činník **Bohuslav Novotný**.
15. 12. 1974 zemřel učitel a zakladatel soboteckého skautingu **František Karpíšek**.
18. 12. 1974 zemřel přítel Fráni Šrámka, strážce a správce jeho archivu **prof. Václav Hejn**.
12. 11. 2004 zemřel sobotecký a dolnobousovský lékař a hudebník **MUDr. Čeněk Pekař**.

V minulém čísle nebyla nedopatřením otištěna u článku o úmrtí prof. Milady Koldovské její fotografie. Omlouváme se a otiskujeme ji nyní.

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Max Švabinský. Malířské a kreslířské dílo 1879 – 1916. Zpracovali Zuzana Švabinská, Václav Ševčík, Martin Kuna. Muzeum Kroměřížska 2014, 367 s. V reprezentační úpravě s předmluvou Jany Orlikové vychází krásná a záslužná kniha s mnoha reprodukcemi vynikajícího umělce, který tvořil i v našem kraji. Mezi portréty najdeme i tvář soboteckého ro-

dáka Josefa Vincence Nováka. Stručné popisy jednotlivých děl jsou doprovázeny jejich reprodukcemi; připojena je životopisná fotografická příloha, rodokmen, seznam literatury a výstav, rejstříky atd. Vadou na kráse jsou drobné omyly (Jungman místo správného Jungmann; Karel Josef Vinařický měl druhé křestní jméno Alois apod.).

Milovníky historie upozorňujeme na monografii **Milana Ducháčka: Václav Chaloupecký. Hledání československých dějin** (Karolinum Praha 1914, 516 s.) Jde o nevšedně zpracovaný životopis významného historika, na jehož pozadí se autor vyjadřuje k mnoha problémům české a slovenské historiografie a zvláště řeší vztahy českých a slovenských histori-

ků. Mnohokrát se také ocitáme v historických rodných Dětenicích a sledujeme i vznik jeho monografie o Arnoštu z Pardubic, jehož rodiště hledal ve Starých Hradech.

Čilá Městská knihovna a info-centrum Dolní Bousov vydaly jako první svazek Bousovské regionální knihovničky faktografický přehled **Karola Bílka Dolnobousovsko v literatuře a kultuře** (2014, 94 s.). Text vycházel původně na pokračování v Bousováku 2012 – 2013; pro knižní vydání byl rozšířen a obohacen o fotografický doprovod.

Nová kniha oblíbeného průvodce nedělními rozhlasovými dobrými rány, botanika **Václava Větvíčky** se jmenuje **Cestou necestou českou krajinou** (Vašut Praha 2014, 219 s.). Najdeme v ní četné reminiscence na náš kraj, odkud autor rodově pochází (Libošovice, Dobšice, Rytířova Lhota). Samostatné kapitoly jsou věnovány Semtinské lípě, Klenici, Žehrovce, Vyskři, jičínskému Libosadu, libáňské borovičce, Eduardu Štorchovi atd. Dárek každému, kdo má rád náš kraj.

Josef Jindra: August se ráno nesměje. (Presstar 2014, 63 s.). S ilustracemi novopacké malířky Kateřiny Krausové vychází v pořadí – počítám-li dobře – pátá básnická sbírka současného soboteckého pana básníka ing. Josefa Jindry. Autor si jí nadělil milý dárek ke svým letošním kulatým narozeninám (slovník Kdo je kdo v dějinách Sobotecka hlásá, že spatřil světlo světa 26. 10. 1934 v Sobotce). Lyrické verše se střídají s hravými motivy, krajové náměty se sprškou epigramů. Nechybí ironie. Vůdčím motivem je láska – k ženě, k rodnému kraji, k lidem. A samozřejmě je přihlášen se k milovanému básníku Václavu Šolcovi. Jindra se stává pomalu, ale jistě soboteckým klasikem, jehož dílo se důstojně řadí k básním Václava Šolce, Fráni Šrámka, Viléma Peči, Joži Jindra a dalších. Přečtěte si znovu České vánoce, Něžnou a další verše, vraťte se i k předchozím Jindrovým sbírkám – a dáte mi za pravdu! Zbývá už jen dodat, že sbírka je doprovázena stránkovými

medailónky autora i ilustrátorky a že ji snad ještě u pana Tomíčka seženete.

Heřman Jakub Černín z Chudenic na cestě za Alpy a Pyreneje. Cestovní deník z let 1678 – 1682. Editovali Zdeněk Hojda, Eva Chodějovská, Milena Hajná, Jana Marešová a Alexandra Tesaříková. Nakladatelství Lidové noviny Praha 2014, 759 + 875 s., 300 obrazových příloh. Luxusní vydání cestovního deníku kosteckého pána obsahuje vše, co má moderní edice historického textu obsahovat: pečlivé obsáhlé uvedení do problematiky, náročnou kritickou edici (deník je psán česky, německy, italsky, francouzsky a španělsky; zachoval se rukopis a dva soudobé opisy), překlady do češtiny, výborný ilustrační doprovod, osobní a místní rejstřík, seznam vyobrazení, seznam zkratk, podrobný seznam literatury atd. Zkrátka: kandidát na ocenění kniha roku. Nás pak mohou těšit nejen nové poznatky o životě Černínů v 17. století, ale i pasáže o Sobotecku a skutečnost, že Heřmana Jakuba doprovázel na celé cestě jako páže sobotecký rodák Václav Josef Příhoda, který psal jeden z opisů deníku, a že další opis je dílem budoucího ředitele panství Jana Procházky-Skuřinského.

Václav Šolc: Mlýny na Klenici. Vlast. nákl., Turnov 2014, 126 s. Minulost téměř zaniklého váženého řemesla mlynářského přitahuje pozornost mnoha profesionálních i amatérských zájemců. Patří k nim i ing. Václav Šolc ze Řepova. Není profesí historik, není ani mlynář, ale protože mu téměř pod okny domu teče Klenice, začal se zajímat o tuto říčku a následně se vášnivě věnoval mlýnům na jejím toku. Pustil se s nadšením do zkoumání povodí jejího toku od pramenů až po soutok s Jizerou. Procházel jeden mlýn po druhém, někde narazil jen na zbytky základů, jinde na budovy bez mlynářského zařízení, ale tu a tam se setkal se zachovanými pamětníky dávných časů – mlýnským náhonem, kolem, rybníky, stroji, ba i s potomky „pánů otců“. Zajaly ho zbytky technického vybavení, ale ponořil se v archivech i do studia historických pramenů – gruntovních a cechovních knih, výučních listů, sta-

rých map a plánů i dalších dokumentů. Tak vznikaly postupně jednotlivé kapitoly – po úvodu se každému mlýnu věnovala jedna. Na závěr seznam literatury a vyobrazení, poděkování – a desítky krásných fotografií uvedených Opočenských mlýnem ve Střehomi na obálce. Nechybí některé pověsti, zajímavé jsou třeba údaje o studánce Roubence (mohla však být otištěna i Šrámkova stejnojmenná báseň). Přínosem knihy je zařazení dalších mlýnů z povodí Klenice, které stály na jejích přítocích (Vesecký, Obruby, Čížovky) či neměly vodní pohon (Plazy). Škoda, že z jejího povodí nebyly zařazeny i větrné mlýny na Bořenovách a u Rohatska a parní mlýn na Staňkově Lhotě, aby galerie mlýnů byla úplná.

Kniha ing. Šolce přímo volá po srovnání s nedávno vydanou knihou ing. Jaroslava Egerta *Historie mlýnů na Žehrovce*. Zatímco ing. Šolc překvapil podrobným průzkumem mlýnů a jejich zařízení, ing. Egert nezapomněl na podrobný výčet prostudované literatury ani na poezii a přírodu a poučil čtenáře také všeobecně o historii mlynářského řemesla.

Oba si zaslouží velké uznání a poděkování za významné obohacení regionální literatury.

Když ing. Jaroslav Egert vydal v roce 2011 knihu *Historie mlýnů na Žehrovce*, asi netušil, že jeho dílo se stane inspirací k básnické sbírce. Ale stalo se. Básníku Českého ráje **Jaroslavu Brožovi** se kniha tak zalíbila, že se v jejích stopách vydal po toku Žehrovky a nacházel zde plno podnětů ke své tvorbě. Tak vznikla básnická sbírka **Píseň o Žehrovce**, jejíž vydání sponzoroval právě ing. Egert. Knížku vydal a vytiskl turnovský Presstar 2014, má 84 stran a ilustracemi ji doprovodil Petr Kazda.

3. letošní číslo vlastivědného časopisu **Od Ještěda k Troskám** je pro sobotecké čtenáře velmi zajímavé. Najdou zde připomenutí nedávných osmdesátin ing. Josefa Jindry (je mu věnována báseň Petra Veselého *Bezčasí*, obsáhlý osmistránkový rozhovor se Zdeňkem Mrkáčkem a fotografická

stránka v barevné příloze); článek Josefa Jindry a Ladislava Havlíka o soboteckém fotografu Miloslavu Burešovi je doprovázen 20 reprodukcemi Burešových snímků (místo 18 ma-

ličkých by bylo lépe otisknout 2 – 3 velké). Za pozornost stojí i první část studie Vladislava Hnízda o malíři Karlu Vikovi. Jana Dumková připomíná sté výročí narození malíře Jaroslava Šama-

la. Za přečtení stojí i příspěvek Martiny Kojetínové o možném vzniku místního pojmenování Nebákov.

Karol Bílek

V SOBOTCE OPĚT OCHOTNICKÉ DIVADLO!

Ochotnické divadlo má v Sobotce dlouhou tradici. Ve městě je také jeden z nejstarších divadelních sálů v Čechách, vznikl za radnicí z bývalé solnice v polovině předminulého století. Nedávno, v předešlém desetiletí, byla scéna zvelebována a může být opět užívána. Kronika divadelního kroužku byla sice vedena až od roku 1901, kdy školní mládež nacvičila vánoční zpěvohru, ale různě organizovaní ochotníci hráli již v první polovině předminulého století. Dál vzpomeňme na nadšení Václava Šolce, s nímž vystupoval s dalšími studenty na divadelních prknech. F. V. Jeřábek zde uvedl svou dramatickou prvotinu.

Intenzivně se hrálo na přelomu předminulého a minulého století. Za nejslavnější éru soboteckého amatérského divadla pak můžeme pokládat dobu, kdy sobotečtí studenti dávali vedle jiných hry Fráni Šrámka, které Mistr sám režíroval. Toto šťastné období trvalo mezi lety 1921–1937. Posledním představením soboteckých ochotníků podle zápisu kroniky byla pohádka Boženy Němcové O Slunečníku, Měsíčníku a Větrníku divadelního kroužku Základní devítileté školy v režii Václav Konečného a Karola Bílka, zahraná 5. 6. 1965. Dospělí se rozloučili 8. 5. 1965 Vrchlického Nocí na Karlštejně v režii Františka Stašky. Dramatickou složku pak úspěšně pěstovalo Recitační studio Šrámkova domu, vystupovala jak mládež, tak dospělí (Otto Liška, Petr Pfeiffer), dnes za vedení Lady Blažejové.

V letošním roce se přátelé amatérského divadla dospělých v Sobotce aktivizovali. Porůznu se objevovaly informace o jejich činnosti. Vystoupili v Městském divadle 8. listopadu, pro premiéru zvolili formu představení pro zvané. Nalezneme mezi nimi aktérky s rodinnou tradicí k předcházejícímu divadelnímu životu u nás – Dagmar Faměrovou, roz. Balcarovou, a Barboru Špicarovou, roz. Staškovou. Ony a Monika Vránová také prošly Studiem Šrámkova domu. Uměleckého vedení a režie se ujala Lada Blažejová. Program nazvali Večer s detektivkou aneb vrah je zahrádník. Zaplněnému sálu předvedli ucelené komponované pásmo 2 aktovek podle povídek Roalda Dahla a 3 grotesek na náměty filmových komedií.

Vstřícný žánr detektivky publikum oslovil a vyhovoval jistě i divadelníkům. Různorodý kolektiv musí poznat, jak se dělá divadlo. Konsoliduje se zázemí, herci objevují a rozvíjejí své individuální schopnosti, učí se vnímat navzájem... V groteskách Sňatkový podvodník, Manželský trojúhelník a Rodinný výlet se podařilo srozumitelně vyjádřit děj pohybem, gesty, mimikou za doprovodu hudby a světla. Přispívaly k tomu šikovně vybrané kostýmy a rekvizity. V aktovkách o několika obrazech Skopec na porážku a Vzhůru k nebesům s větším množstvím postav se dařila souhra účinkujících.

Nevyzdvihujeme jednu část, působivých a nápaditých byla většina.

Marie Sekerová – Jan Bi

Symbolické a působivé bylo přivítání bývalých ochotníků. Současní divadelníci na premiéru pro veřejnost pozvali p. D. Balcarovou, Jasnu a Václava Fiedlerovy a p. Libuši Drholcovou - své předchůdce v soboteckém amatérském divadle. Přivítali je předali jim růže. Pro nemoc se představení nemohla zúčastnit p. Milušku Burešová. Zeptali jsme se divadelního souboru proč jakým očekáváním jste se do divadelní aktivity zapojili, naplnilo se Vaše očekávání, vydržíte?

Jsmo parta dobrých přátel a kamarádů, setkáváme se a trávíme společný čas. Při jedné oslavě kulatiny jsme dotyčně sehráli m představení. Pak přišly další kulatiny a pak další, a tak nás napadlo, že místo tanečních pro starší (kam jsme společně chodili) zkusíme t divadlo. Jelikož nám Lada Blažejová vyšla vstříc a ujala se nás (za což jí velice děkujeme), tak postupně vzniklo první představení.

Eva Zahradníková a sp

ZUŠ

Od září letošního školního roku sídlí pobočka základní umělecké školy ve spojitelně. Před dvaceti pěti lety, kdy pobočka v Sobotce vznikla, působila v bu-

dově tzv. dílen, vedle školy. Poté co město tuto budovu prodalo, jsme více než deset let učili v budově základní školy. V loňském roce se ale ukázaly dvě sku-

tečnosti. V ZŠ se zvýšil počet dětí, p třída, kterou jsme doposud využívali už nadále nebyla pro nás k dispozici. druhé, zájem soboteckých rodičů o v

v ZUŠ se výrazně zvýšil a dvě místnosti nám přestaly stačit. Proto jsem hledala řešení, a když město loni v létě vypsal výběrové řízení na pronájem spořitelny, byla to pro mě jasná a logická volba. Proběhlo jednání mezi ředitelkou ZUŠ a tehdejším vedením města, několik administrativních úkonů, úpravy ve spořitelně (teplá voda na WC, malování) – a stěhování. Na tomto místě děkuji panu Tláškovi a Janatkovi za podporu mé myšlenky „hudebka ve spořitelně,“ a panu

Šourkovi a Tomsovi za pomoc při její realizaci.

V současné době se v Sobotce učí hrát třináct dětí na kytaru, čtrnáct na flétnu, dvě na trubku, šest na housle, dvacet šest na klavír a dvě na keyboard. Celkem je učí pět učitelů. Kromě hry na nástroj naši žáci hrají v různých komorních uskupeních (kytarový soubor, šestiruční hra na klavír, houslová dua) a navštěvují hudební nauku. V měsíci listopadu jsme ve spolupráci se soboteckými

organizacemi a spolky připravili několik vystoupení. Naši žáci vystoupili při vítání nových občánků, při sázení lípy v DPS, na výroční schůzi baráčníků, při rozsvěcení vánočního stromu a připravili jsme i jeden malý klavírní koncertíček.

Věřím, že se nám „první sezóna v novém“ vydaří, dětem se bude ve spořitelně líbit a budou hrát pro radost nám všem.

Petra Matoušková,

MÁRNICE – KOSTNICE

V AREÁLU KOSTELA SV. JILJÍ V MARKVARTICÍCH U SOBOTKY INFORMACE K REKONSTRUKCI STAVBY

Stavba márnice je součástí kulturní památky kostela sv. Jiljí. Celý komplex je zapsán do seznamu kulturních památek ČR a veškeré stavební práce podléhají kontrole podle památkového zákona.

Na základě darovací smlouvy – vyvolané havarijním stavem především stavby márnice a přilehlé části ohradní zdi – mezi dřívějším vlastníkem Římskokatolickou farností Markvartice a Obcí Markvartice se stal celý areál kostela majetkem obce v lednu 2011. Od té doby probíhají soustavná a složitá jednání s mnoha institucemi a státními orgány, a to s jediným cílem – zachránit tuto památku.

Před započítím stavebních prací na podzim 2011 byl objeven nečekaný nález mnoha kosterních ostatků, které byly v márnici uloženy a zakryty pod břidlicovou navážkou zřejmě z dob výměny střešní krytiny.

Vyklizení márnice probíhalo za dohledu archeologů a antropologů od podzimu 2011 do srpna 2012, část zachovalých ostatků o objemu asi 8 m³ byla určena k navrácení do zrekonstruované márnice. Tato část byla dočasně přes zimní období umístěna do kostela a na své původní místo byla navrácena v květnu 2014 po celkové rekonstrukci stavby. Větší část kosterních ostatků z márnice o objemu cca 25 m³ byla na přechodnou dobu uložena do velkoobjemového kontejneru umístěného před márnici a na začátku prosince 2013 znovu pohřbena do společného

hrobu na současném místním hřbitově. Do budoucna se počítá s přirozenou jednoduchou úpravou tohoto místa a osázením sazenicemi mateřídoušky.

Každý, kdo na hřbitov vstoupí, může u tohoto společného hrobu zapálením svíčky vzpomenout těch, kteří nám jsou sice konkrétními vzpomín-

kami a činy neznámí, avšak v přítomnosti pokračujeme a budujeme také jejich dílo – naše Markvartice.

Stavební obnova probíhala za finančního přispění Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury ČR, Obce Markvartice a místních dárců.

Vysvěcení kostnice. V sobotu 30. srpna 2014 proběhl pietní akt u nově zrekonstruované budovy márnice – kostnice i kostela sv. Jiljí v Markvarticích. Vysvěcením kostnice administrá-

torem místní farnosti P. Aug. Štěvicou se uzavřelo tříleté období, během kterého se podařilo barokní budovu původní márnice citlivě opravit a vybudovat v ní důstojné místo pro uložení objevených lidských ostatků.

Po krátkém pietním aktu pokračovala v kostele přednáška antropoložky Mgr. Horákové, na které seznámila přítomné s výsledky antropologického dohledu, který osobně prováděla při vyzvednutí a opětovném ukládání lid-

ských ostatků. Dále poskytla vyčerpávající informace k výsledkům a zpracování markvartického nalezeného souboru.

Děkujeme všem, především P. Augustinu Štěvicovi a Mgr. Horákové za laskavost a ochotu a těm, kteří přišli, že svou účastí a zájmem podpořili takto neobvyklou věc a společně jsme důstojně uctili památku markvartických předků.

Romana Tomášů

ZASLOUŽÍ SI BÝT PŘIPOMENUTI

Již čtyřicáté výročí úmrtí prof. **Václava Hejny**, zakladatelské osobnosti šrámkovské sobotecké tradice, jsme připomněli už v minulém čísle ZŠS (+ 18/12 1974). Ale v listopadu jsme si mohli připomenout i čtyři další osobnosti spjaté se Šrámkem i se Sobotkou.

Dne 28. listopadu 1884 se narodila herečka **Růžena Nasková**, představitelka Valči Peroutové v Národním divadle v nastudování *Léta* v roce 1915 i 1926, ale zejména slečny Růženky ve filmovém zpracování *Léta*. V roce 1948 napsala ve vyznání nazvaném oslovením „Milovaný básníku Fráňo Šrámku!": *Růže v zahradě faráře Hory ... už třiatřicetkrát znovu vykvetly, aby provoněly starou farskou zahradu. ... A*

slečna Růženka stojí u zahradních vrátek, dýchá vůni nově rozkvetlých růží, vzpomíná na lásku studenta Hory a posílá do letní noci dík i pozdrav básníku Léta za dnešek i za ten dávný včerejšek. Když o čtyři roky později Šrámek zemřel, napsala text „Na rozloučenou“. Oba jsou otištěny v knize *Jak šel život*.

Dne 1. listopadu 1919 se narodil **Radovan Lukavský**. V Národním divadle hrál v *Měsíci nad řekou* (1976) Jana Hlubinu a navštívil s několika dalšími herci (Petrem Štěpánkem, Libuší Havelkovou a Zuzanou Šavrdovou) rok na to i Šrámkovu Sobotku s některými scénami ze hry v komorním provedení ve spojitelně.

Jeho další pozdější návštěvy v Sobotce s pořady pro jednoho herce zůstávají ještě v paměti.

Sedmnáctý listopad 1969 je úmrtním dnem režiséra **Václava Kršky**, tvůrce těch nejkrásnějších šrámkovských filmů – *Měsíce nad řekou* a *Stříbrného větru*. Dokázal v nich, jak se uměl vcítit do textů Šrámkových a porozumět jim.

A 9. listopadu oslavil životní jubileum **Miroslav Táborský**, jehož herecké i recitátorské umění jsme v Sobotce poznali dříve, než se stal známým na jevištích, na plátně i obrazovce. Narodil se 9. listopadu 1959. Přejeme mu mnoho úspěchů ve všech dalších rolích hereckých i životních.

/AF/

ŠKOLNÍ STRÍPKY

EDUKATIVNÍ KONCERT FILHARMONIE HRADEC KRÁLOV LEOŠ JANÁČEK - SEZNAMTE SE!

V letošním roce zažívá hudební svět mnohá významná výročí. Jedním z nich je sto šedesát let od narození hudebního skladatele, pedagoga, teoretika, folkloristy, spisovatele, sbormistra a dirigenta Leoše Janáčka, který bezesporu patří k nejvýznamnějším tvůrčím osobnostem 20. století. Ač se narodil již v roce 1854 a generačně se tak řadí k Antonínu Dvořákovi či Zdeňku Fibichovi, jeho dílo patří k tomu nejprogresivnějšímu a

nejosobitějšímu, co hudba 20. století přinesla.

Proto jsme velice rádi přijali nabídku jet do Hradce Králové na edukativní koncert, prezentující dílo tohoto hudebního velikána, který připravila Filharmonie Hradec Králové. Je těžké uvěřit, že skladatel známý po celém světě je pro české publikum v podstatě velkou neznámou. Naším průvodcem po Janáčkově díle se stal americký dirigent Paul Mauffrey, který

se česky naučil díky libretům Janáčkových oper. Svou roztomile lámanou češtinou komentoval např. *Lašské tance*, *Tarase Bulbu* či *Glagolskou mši*. Také jsme měli štěstí vidět dirigenta při práci s tak obrovským tělesem, i dokonce slyšet dirigenta zpívat úvodní námět! Koncert byl opravdu nádherný! Už teď se těšíme na lednové vystoupení Andrey Kalivodové, která nás provede světovými muzikálky.

Mgr. Pavla Kozáková

OKRESNÍ KOLO VE FLORBALU

Starší žáky dělil jeden proměněný samostatný nájezd od postupu do krajského kola!

V pondělí 3. listopadu 2014 se uskutečnilo ve sportovní hale Gymnázia a SOŠ Hořice okresní kolo ve florbalu v kategorii starších žáků. Šest týmů, které postoupily ze tří okrsků, bylo rozděleno do dvou základních skupin. Naši žáci se utkali ve skupině A nejprve se ZŠ Chomutice a zápas to nebyl vůbec šťastný. Byť měli kluci celý zápas obrovskou převahu a vypracovali si množství střeleckých příležitostí, tak branku vstřelit nedokázali. Naopak soupeř z ojediné akce skóroval, když se míček smolně odrazil do branky od našeho obránce. Hned na úvod turnaje se tak zrodila trochu nečekaná porážka. Kluky však tato skutečnost nezlomila, dále věřili ve vlastní schopnosti a do dalšího utkání se ZŠ Nová Paka šli s velkým odhodláním zvítězit a postoupit do semifinále turnaje. To se jim nakonec povedlo s přesvědčivým výsledkem 4:0. I díky vysokému skóre z tohoto zápasu náš tým obsadil ve skupině A první místo. V semifinále se utkal s Gymnáziem Hořice, které na úvod turnaje překvapivě porazilo velmi silný celek Lepařova gymnázia Jičín. Kluci tedy k zápasu přistoupili se zdravým respektem k soupeři a to se jim vyplatilo. Po celý zápas byli lepším celkem a zaslouženě zvítězili v poměru 3:1. Radost z postupu do finále byla obrovská! Soupeřem nám však byl celek opravdu mimořádně silný – Lepařovo gymnázium Jičín. Tento tým v jičínském okrsku své soupeře doslova „drtil“, ale kluci se ho nebáli. Stanovili jsme si taktiku založenou především na

bezchybné defenzivě a to se nám vyplatilo. Soupeř se jen těžko prosazoval a nervozita stoupala. V druhé půli se nakonec našemu protivníkovi podařilo gólově uspět a zdálo se, že o vítězi je rozhodnuto. Kluci však zabojovali a krátce na to podařenou útočnou akcí skóre vyrovnali. Na tomto stavu se již do konce zápasu nic nezměnilo a o vítězi musely rozhodnout samostatné nájezdy. V nich se pomyslné mísky vah přelávaly z jedné strany na druhou, v jednu chvíli jsme již mohli rozhodnout o svém vítězství, ale nájezd jsme neproměnili. Rozuzlení padlo až v šesté sérii nájezdů, ve které byli šťastnější naši soupeři. Finálový zápas měl skvělý náboj a tento souboj se musel divákům v ochozech opravdu líbit. Celkově bylo okresní kolo florbalového turnaje neskutečně vyrovnané. Nepamatuji se, že by po základních skupinách měly

všechny týmy shodný počet tří bodů. Při slavnostním vyhlášení konečných výsledků obdržely všechny týmy diplomy, tři nejúspěšnější celky pak ještě krásné poháry.

Konečné pořadí turnaje:

1. Lepařovo gymnázium Jičín
2. ZŠ Sobotka
3. ZŠ Komenského Nová Paka
4. Gymnázium a SOŠ Hořice
5. ZŠ Chomutice
6. ZŠ Pecka

Naši školu reprezentovali: Lukáš Král, Matěj Florian, Martin Eliáš, Tomáš Kalinka, Vojtěch Noll, Roman Sucharda, Jan Jirků, Jan Šaradín, Jan Hlavatý, Filip Pajkr, Matyáš Jirásek, Patrik Šimůnek a Marek Ječný.

Radek Štaff

SOUTĚŽ V PŘESPOLNÍM BĚHU

Okresní kolo

Dne 2. října 2014 se čtyři dívky naší školy vydaly na cestu do Nové Paky, kde chtěly poměřit své síly s dívkami jičínského okresu v přespolním běhu. Jejich reprezentace dopadla velice dobře a dívky se jako družstvo umístily na vynikající třetí pozici, čímž si zajistily po-

stup do krajského kola. Mezi jednotlivci byla nejúspěšnější Gabriela Veigertová (9. A), která v konkurenci 43 dívek obsadila skvělé 4. místo.

Krajské kolo

Krajské kolo v přespolním běhu se konalo o pět dní později opět v Nové Pace. Družstvo starších dívek se

oproti okresnímu kolu rozšířilo o další dvě závodnice, a tak naši školu reprezentovaly: Gabriela Veigertová, Karolína Plíšková, Veronika Šolcová, Jana Koldová, Tereza Plíšková a Adéla Karlová.

Děvčata obsadila pěkné sedmé místo v konkurenci jedenácti nejlepších družstev kraje. Mezi jednotlivci se opět

nejvíce dařilo Gabriele Veigertové, která obsadila 11. místo z 59 závodnic. Na 38. místě doběhla Tereza Plíšková, o příčku za ní skončila Veronika Šolcová a body pro naše družstvo získala ještě Ja-

na Koldová, která obsadila 44. místo. Dívkám blahopřejeme a děkujeme za vzornou reprezentaci školy.

Krajské kolo vyhrála ZŠ Vrchlabí nám. Míru, druhé místo obsadila ZŠ a

MŠ Skuhrov nad Bělou a třetí pozici obsadila ZŠ a MŠ 17. listopadu Jičín.

Mgr. Jana Zumrová

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ DĚTSKÉHO HŘIŠTĚ A ŠKOLNÍHO ARBORETA

Všichni milovníci přírody si 20. října 2014 připomínají Den stromů. Proto jsme si tento den zvolili k otevření dětského hřiště a školního arboreta, které krásně zapadá do našeho celoročního projektu Stromy aneb Hluboce zašum, stromová harfo... Naši školní zahradu zkrášlují starobylé stromy, jež nám zanechali naši předkové. Liliovník tulipánokvětý, na podzim zářící drahokam zahrady, buk lesní nachový, různé druhy vrb a smrků doplňují „modernější“ saku-ry, magnólie, katalpy... Na jaře jsme naši

sbírku rozšířili o Strom přátelství – hloh obecný Paulův, připomínající nám naše polské partnery.

V upomínku na otevření arboreta jsme do areálu školy zasadili památeční lípu, náš národní strom, který nám dosud v zahradě chyběl. Pomohl nám ho zasadit RNDr. Zdeněk Mrkáček, velký znalec a milovník přírody, který se stal patronem našeho školního arboreta.

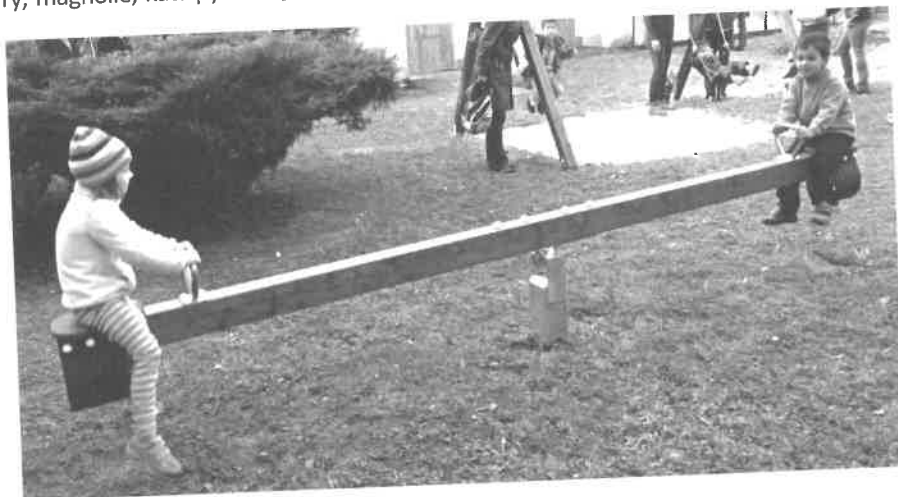
Na všech přípravných pracích se podíleli žáci 2. stupně – zakreslili

polohu jednotlivých keřů a stromů, poté vytvořili plánec celého arboreta, připravili do venkovní vitríny texty charakterizující jednotlivé druhy. Loňští žáci devátých tříd vyrobili „hmyzí domeček“, který jsme umístili u vřesoviště. O něj se budou starat žáci 1. stupně.

Arboretum i dětské hřiště jsme mohli vybudovat díky sponzorům, jimž patří velké poděkování. V budoucnu bychom chtěli pokračovat s výsadbou dalších druhů stromů i keřů a vybudovat venkovní přírodní učebnu.

Na přelomu 20. století (tedy ve stejné době, kdy vznikala naše školní zahrada) libanonský spisovatel a malíř Chalíl Džibrán napsal krásnou myšlenku: „Stromy jsou básně, které země píše do oblak“. Až navštívíte „naši básnickou sbírku“, možná usoudíte stejně jako my, že naše arboretum do „Šrámkovy“ Sobotky prostě patří. Přijďte se podívat!

Mgr. Jana Knapová

VÝLET DO ČERNÉ STUDNICE

V sobotu 18. října 2014 jsme se vypravili společně s učiteli, žáky a jejich rodiči na společný výlet do Černé Studnice. Celkem se nás naskládalo do dvou autobusů šedesát a další účastníci výletu se k nám připojili na místě. Vystoupili jsme v obci Dolní Černá Studnice, odkud jsme stoupali zhruba dva kilometry po zelené turistické značce až na vrchol hory, kde se tyčí krásná 26 m vysoká kamenná rozhledna Černá Studnice. Cestou na její ochozy jsme museli zdolat 91 schodů, ale stálo to rozhodně za to. Počasí nám totiž přálo, a tak jsme se

mohli kochat pěknými výhledy na vrcholy a dominanty Jizerských hor, Krkonoš nebo Českého ráje. Spatřit jsme mohli i mnohá města – Liberec, Jablonec nad Nisou, Smržovku nebo Tanvald.

Následovala krátká pauza na obcerstvení, prohlídka místního malého

arboreta a pak nás již čekala krátká vycházka po červené a modré turistické značce až do vesničky Nová Mýtina. Cestou jsme míjeli i zajímavé skalní útvary - Kladívko, Čertovu hlavičku nebo Černostudniční věž. Okolní lesy využili někteří ke sbírání hub, a tak se do Sobotky vraceli se zajímavými úlovky.

Věřím, že se tato netradiční akce všem líbila a že se zase někdy při podobné příležitosti společně vypravíme na nějaké další zajímavé turistické místo.

Radek Štaff

MISTROVSTVÍ ČR I PODKOVA ZE ZLATA

foto: O. Procházková. Maratón je Michalova nejsilnější stránka

Ve dnech 1.–3. 8. se na pardubickém závodistišti konal vrchol vozatajské sezony, Mistrovství České republiky. Generálka na Mistrovství ČR se Michalovi Kořínkovi povedla a všichni byli zvědaví, zda Michal svůj zlatý výkon ze závodu o Pohár hejtmána Pardubického kraje obhájí. Samozřejmě zde startoval i Milan Kořínek. I ten mohl pomýšlet na medailové pozice. Na Mistrovství ČR mohou startovat pouze ti nejlepší, kteří projdou sítím kvalifikací, a tak bylo jasné, že konkurence bude veliká a boj o cenné kovy velmi vyrovnaný.

Po úvodních drezurních úlohách bylo veselo. Michal vyhrál s náskokem 1,5 bodu před několikanásobnou mistryní ČR Monikou Pospíšilovou a Milan obsadil třetí místo. Za ním byli ostatní soutěžící srovnáni v rozdílech okolo 0, 5 bodu. V maratónu jsme si hodně věřili – naši kluci to prostě umí! Jen se vyvarovat chyb, omylů a karambolů, které se mohou přihodit velmi lehce. Vyšlo to skvěle – Michal první s náskokem 6 bo-

dů, Milan druhý, Monika třetí a následoval zbytek pole. Po dvou dnech vedl Michal o 8, 2 bodu, a mohl si tak dopřát luxus dvou chyb v závěrečném parkuru. Milan byl po dvou zkouškách třetí, ale závodníci z 4.–7. místa mu byli těsně v patách. Bylo jasné, že rozhodovat bude právě parkur. Těžký, náročný, skutečně hodný Mistrovství ČR. Závodníci startují od průběžně nejhoršího k nejlepšímu. Milan tedy nastupuje třetí od konce. Bohužel 21 trestných bodů znamenalo pád z doposud bronzové příčky na celkově páté místo. Trochu zklamání, ale sport je sport. Zůstávala přece víra ve zlato. Ale přece jen – udrží Michal koně i své nervy na uzdě? Udržel oboje. Zdramatizoval to ale pořádně – ony dvě chyby, které si mohl dovolit, přišly hned v úvodu. Ale nakonec z toho bylo to vytoužené ZLATO! Historicky první zlato z Mistrovství ČR v našem klubu.

Že to nebylo vůbec náhodné, potvrdil Michal i o posvícenském víkend, kdy byl pozván na finále Zlaté pod-

kovy do Humpolce. I přes druhé místo v úvodní drezúře se skvělým výkonem v maratónu a druhým místem v parkuru stal celkovým vítězem této prestižní soutěže a dovezl již třetí zlatou medaili této sezony. Ani Milan se v konkurenci neztratil, když obsadil celkově čtvrté místo.

JK Sobotka

Michal Kořínek: narozen 1991 v Pelhřimově, žije v Jičíně a pracuje jako technik BenKo Kopidlno. Od roku 2009 reprezentuje JK Sobotka

Michale, bydlíš v Jičíně, pracuješ v Kopidlně – proč sis pro své sportovní působení vybral právě Sobotku?

Prošel jsem celou řadu stájí v okolí Jičína,

Představujeme Vám Mistra České republiky v párech pony

ale v Sobotce mám nejlepší podmínky pro trénink a vyjíždky do okolí. Na kolbišti se dají dobře trénovat drezurní cviky a v přilehlém terénu získáváme kondici pro maratón.

Soutěžíš s koňmi plemene Haflinger. Proč právě toto plemeno?

Když jsem začal soutěžit ve vozatajství, otec mi koupil haflinga Nugeta, čímž jsem si splnil svůj sen, neboť chtěl jezdit buď s kladrubáky nebo haflingy. A hafliger se naskytl jako lepší varianta s všestranným využitím.

Jaké to využití je?

Právě Nuget je tak všestranný, že zvládá skákat menší parkur, ovládá westernové soutěže, zemědělské práce, soutěže v těžkém tahu, ale mohou ho využít i děti pro hiporehabilitaci, výuku ježdění,

drezurní práci. Není asi nic, co by nezvládl, ale nejradyji má určitě práci v kočáře.

Můžeš nám říci, co všechno se ti v letošní sezoně podařilo?

Druhé místo v rámci závodů v Semicích, což byla premiéra mého spřežení v této kategorii. Potom první místo v Poháru hejtmána Pardubického kraje, což byla generálka na Mistrovství ČR. To se mi podařilo vyhrát také a následovalo vítězství ve Zlaté podkově v Humpolci.

Jaké tedy budou sportovní plány pro sezonu příští, když jsi všech nejvyšších met dosáhl už letos?

Na jaře bych se rád zúčastnil mezinárodních závodů v Kladrubech nad Labem a poměřit své síly se světovou konkurencí. Pak bych rád absolvoval šňůru mezinárodních závodů po celé ČR a pokud nám to forma, zdraví a finance dovolí, rád bych vyjel na významné evropské závody do rakouského Altenfeldenu a pokud to půjde, rád bych se zúčastnil i Mistrovství Evropy haflingů, které se bude konat v příštím roce v Itálii. Vše ale záleží na zdraví mém i mých koní.

Alena Brixí

KATECHETKA LIDUŠKA KOPECKÁ

Možná si ještě někdo vzpomene na milou dívku, jež jako dvacetiletá přišla v roce 1951 do Sobotky učit školní děti náboženství. To už měla za sebou několik štací, kdy nejkratší trvala měsíc a nejdelší 2 roky právě v Sobotce.

Tehdejší politické poměry církvi příliš nepřály, tak ani Liduška nemohla učit dlouho na jednom místě. Za sedm let mimo domov byla postupně překládána, takže vystřídala celkem 10 štací. Před Sobotkou vyučovala v Liberci, Růžodolu, Starém Harcově, Kunraticích, Nové Pace, Turnově a ještě jinde.

Z předposledního svého působiště v Turnově ji po opětovném přeložení zavál osud do Sobotky. Tak svázala peřinu do uzlu, ostatní uložila do kufru „lodáku“ a před začátkem školního roku přijela v roce 1951 autobusem do našeho města. První cesta vedla na faru. Tam složila svá zavazadla a s panem děkanem Klapuchem šli hned vedle, kde na rohu byl obchod – snad u Švobů. Bydlela tam babička a měla pokojík k pronajmutí. Jenže se dověděla, že už ho má zmluvený československý farář. Navíc babička do rána zemřela.

Pomohl ale tehdejší pan řídící Kozák. Když vyřídila vše ve škole, pověděl jí o volné světničce u staroušků Mrskošovic, pár kroků od školy v Šolcově ulici čp. 260. (Ta dřevěná chaloupka – dnes přestavěná – stávala mezi chaloupkou cestáře pana Jirků – dnes zcela zchátralá – a rovněž přestavěným obydlím Bázlerových.)

Sobotecký kominík pan Mrskoš se svou paní přijali Lidušku vřele. Často vzpomínala, jak dávali večer do okénka hrneček, to kdyby sousedce panímámě

Liduška Kopecká (horní řada, druhá zleva)

Jirkové či Bázlerové zbyla trocha kozího mléka.

Liduška uměla poutavě vyprávět. Pro mne a moje spolužačky byla jako naše starší kamarádka, jež rozuměla dívčím snům. Chodily jsme s ní v neděli do kostela a těšily jsme se na každou „májovou“.

Léta padesátá ale nebyla pro katolickou víru příznivá. Nepřízeň postihla i katechetku Lidušku. Školní rozvrh hodin už nebyl vstřícný k hodinám náboženství. Malým dětem byly určeny časy vyučování mezi 11 a 12 hodinou a od 3 do 4 hodin odpoledne. To pak přespolním žáčkům ujely autobusy. Především v zimě, kdy už byla brzo tma, čekaly na děti maminky, nebo je domů odváděla Liduška.

Pak s odkazem, že nemá plný počet pracovních hodin (a to učila částečně i v Dolním Bousově), ztratila nárok na potravinové lístky. Tenkrát po-

mohla paní učitelka Bílková a zařídila, že bude Liduška pomáhat ve školní jídelně. V té době tam pracovaly čtyři dobré kuchařky. Například paní Klímová z Vodňan, maminka Hany a Evy. Naštěstí brzo nastal konec školního roku, přišla měnová reforma a s ní i zrušení potravinových lístků.

Liduška odjela domů na Vysočín na prázdniny a tam jí byl doručen přípis, že katechetky končí a jsou tudíž propuštěny. Zůstala v rodné Oldřiši a sousední vesnici v pletárně Modeta se hnala práci. Ve větru, v zimě, oblečená do tepláků (luxusní byl kabát „montgomerák“), chodila denně pěšky tam zpět, celkem 8 km.

Na podzim v roce 1955 se provdala za o rok staršího Huga Heyera, na jaře 1956 se jí narodila dvojčata Jirka a Hugo a později ještě Jana, Jitka a Martin. Aby se mohla plně věnovat své početné rodině, rozlo-

čila se s Modetou a dalších 11 let až do odchodu do důchodu ošetřovala v Oldříši telátka a kravičky. Stala se z ní „jezedačka“. Mezi rodiči a dětmi panovalo vzácné souznění. Aby měli k sobě blízko, po-

stavili si na svém pozemku v Oldříši chaloupky – spíše rodinný skanzen.

Liduška Heyerová, rozená Kopecká zemřela 16. října 2014 ve věku 83 let. O pět let přežila svého milovaného manžela

Huga. Budiž jim oběma na Oldříšském hřbitově země lehká.

Prameny: osobní vzpomínky a korespondence.

JO

MICRORISC, S. R. O. A SOBOTECKÝ RODÁK VLADIMÍR ŠULC

Jičínská firma Microrisc, získala jednu z šesti cen v prestižní soutěži Česká hlava. Společnosti byla udělena Cena Industrie za vynález, který umožní výrobcům elektroniky levně inovovat jakýkoliv jejich výrobek a poskytnout mu bezdrátové připojení přes internet.

Jednatel a zakladatel firmy, v minulosti člen zastupitelstva města Sobotka, ing. Vladimír Šulc uvedl: „Každý z nás si již nepochybně zvykl na mo-

bilní telefon, který umožňuje komunikaci mezi lidmi. S výrobky je to úplně stejné – pokud komunikujete, můžete reagovat na podněty či povely, nebo poskytovat informace. Přes bezdrátovou síť umožňujeme se navzájem dorozumět a spolupracovat různým zařízením, zařízení mohou být snadno ovládána, také přes internet“.

Technologie obdržela několik průmyslových ocenění v Česku i v za-

hraničí, mimo jiné Zlatý ampér 2010 a Embedded Award 2014. V roce 2012 byl Microrisc oceněn jako bronzová Firma roku.

Klub přátel města Sobotky gratuluje firmě a soboteckému rodákovi k dalšímu významnému úspěchu! Ke gratulaci se přidává i redakční rada Zpravodaje.

(-fka), Pavlína Havlová

TÝDEN KNIHOVEN

Mezi dny od 6. – 12. října proběhl v sobotecké knihovně, jako v jiných knihovnách naší republiky, již 18. ročník Týdne knihoven. V tomto týdnu knihovny představují dětem i dospělým kulturu všeho druhu a samozřejmě i veškerou literaturu.

Sobotecká knihovna si vybrala z nejrůznějších témat.

Tak hned v pondělí se návštěvníkům představila paní Jana Borovičková s přírodní léčebnou kosmetikou.

V úterní podvečer vystoupila v čítárně knihovny recitační skupina kolem Josefa Jindry ve složení Jana Ouředníková, Josef Horáček i Josef Jindra s veselými povídkami tohoto autora vzniklými především na Sobotecku.

Ve středu nás na poutavou diskusní besedu o tvorbě rodokmenů pozvala paní Adéla Brabcová, která zde v Sobotce vede malířské kurzy pro děti a dospělé.

Paní Zlatka Adolfová nás ve čtvrtek seznámila s vytvářením oblíbených mandal. Mandalý totiž působí velice pozitivně na psychiku člověka.

Poslední den tohoto týdne nás mladí manželé Vackovi v cestopisné besedě provedli na speciálních kolech po celém Japonsku.

Tento ročník Týdne knihoven se podle názorů diváků vydařil.

Klára Zedková, knihovnice

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

PODĚKOVÁNÍ

Dovolte mi, abych poděkovala panu Miroslavu Jaloveckému za jeho práci v redakční radě pro Zpravodaj Šrámkovy Sobotky. Za velice čtivé příspěvky a vzácné rady šéfredaktorce časopisu.

Za redakční radu Pavlína Havlová

Využívám této příležitosti, abych upřímně poděkovala všem přátelům a známým, kteří se do soboteckého kostela sv. Máří Magdalény přišli dne 30. září 2014 rozloučit s mým zesnulým manželem Romanem LOUDOU a doprovodili ho na jeho poslední cestě. Všem děkuji za osobní projevy soustrasti i za květinové dary. Můj srdečný dík patří i těm, kteří památku mého manžela uctili tichou vzpomínkou. Oceňuji profesionálně odvedenou práci Pohřební služby Krejčíkovi, v. o. s., ohleduplný a citlivý přístup všech zaměstnanců. Moje poděkování patří i paní Jaroslavě Ječné za skvělou přípravu květinové výzdoby.

Je mi líto, že v čase, kdy smuteční zvon oznamoval z věže soboteckého kostela skon mého manžela, byla tato pietní chvíle narušena hlášením městského rozhlasu.

Alena LOUDOVÁ, Sobotka

21. listopad 2014 se navždy zapsal černým písmem do paměti celé naší rodiny. V tento den zemřel můj drahý manžel pan Oldřich Žďánský. 29. listopadu jsme se s ním naposledy rozloučili ve smuteční obřadní síni v Jičíně. Ráda bych touto cestou poděkovala POHŘEBNÍ SLUŽBĚ KREJČÍKOVÝCH za důstojný obřad a profesionální přístup. Také chci poděkovat DECHOVÉ HUDBĚ J. KUŽELA za krásné písničky, které zahrála manželovi před obřadní síní, a Vám všem, kteří jste se s ním přišli do obřadní síně rozloučit. Zároveň moc děkujeme za všechny květinové dary a projevy účasti.

Dana Žďánská s rodinou

VZPOMÍNKA

V tomto adventním čase vzpomínáme na drahé rodiče Karolínu a Františka Müllerovy, kteří již 22 a 15 let odpočívají na soboteckém hřbitově. V lednu si potom připomeneme nedožité 100 let maminky.

Někdo si myslí, že zapomínáme, když úsměv na tváři máme.

Jsou zármutky do prsou nemilosrdně vryté, jsou boly těžké, v hloubi srdce skryté.

Všem, kdo si na jejich úsměvy vzpomenu, děkujeme.

K uctění jejich památky, Helena Koldová a Daniela Haňková s rodinami.

JUBILEA

9. 10. 2014 oslavila krásné životní jubileum paní **Jaroslava Ječná** ze Sobotky Špálovy ulice. Velice vřele a mile mě přivítala. Narozneniny oslavila v kruhu své rodiny, dostala plno dárků a velikou radost měla z květin, které obdržela. Pochlubila se mi fotografiemi své rodiny. Těší se ze čtyř vnoučat a dokonce má už jedno pravnoučátko. S manželem žijí v pěkně upraveném domku. Paní Ječná má bolavou nohu a chodí s pomocí francouzské hole, a tak už nikam nechodí, nákupy a zahrádku obstarává manžel.

23. 10. 2014 oslavila 85. narozeniny paní **Jiřina Samšiňáková** ze Sobotky z ulice U Stadionu. Paní Samšiňáková žije v domě se svojí dcerou a její rodinou. Všichni jí pomáhají, protože se jí už špatně chodí. Dříve jezdila na kole, ale dnes už to nejde. Zajímá se o všechno, co se kolem ní děje. Dlouho jsme si povídaly, bylo to moc pěkné a srdečné.

Další jubilant pan **Dobroslav Berka** oslavil 23. 10. 2014 své 80. narozeniny. Pan Berka žije se svojí manželkou v malém domku se zahrádkou v ulici Novoměstské. V Sobotce jsou 20 let a moc se jim tady líbí. Celý život pracoval jako elektrikář a ještě občas někomu něco opraví. Z mé návštěvy byli oba překvapeni a pana Berku velmi potěšila.

90 let se 24. 10. 2014 dožila paní **Věra Doškářová** ze Stěblovic. V

současné době žije paní Doškářová v Domově pokojného stáří v Libošovicích. Rodina jí tam často tam navštěvuje.

5. listopadu před 85 lety se narodila paní **Emilie Baniárová**. Žije v Krátké ulici v Sobotce. Zdraví už ji tak neslouží, hůře slyší a proto se o ní stará syn Rudolf, který bydlí ve vedlejším bytě. Vzpomínala na svého manžela a moc hezky vyprávěla o jeho malovaných a vyšívaných obrazech. Také má všude vystavené vzácné kameny, ty ji tam zanechal syn Milan. Dcera žije v Mladé Boleslavi.

5. listopadu se také narodila paní **Blažena Ulrichová** ze Zahradní ulice. Všichni ji spíše znají jako Blanku Ulrichovou. Pracovala na zdejším zdravotním středisku jako dětská sestra u paní doktorky Kafkové. Je stále čilá, svěží, plná elánu a zdraví jí ještě slouží. S dcerou bydlí v rodinném domě a nedaleko bydlí syn s rodinou, ke kterému chodí každé ráno s nákupem.

Dne 17. listopadu oslavila krásné 94. narozeniny paní **Libuše Drholcová**. Optimistická, usměvavá a stále čilá paní žije s širší rodinou v domě v Raisově ulici. Vyprávěla a vzpomínala na to co bylo v jejím životě hezké. Na zajímavou práci, která ji bavila, na různé společenské akce, chodila do Sokola a hrála ochotnické divadlo, a na dlouhý život se svým druhým manželem. Při hezkém počasí chodí do-

poledne na kafičko a popovídání do cukrárny a odpoledne absolvuje „kolečko“ kolem zdravotního střediska a mateřské školy. Má jednu dceru, jednu vnučku a pravnuka, ze kterého má velikou radost.

80 let oslavil 18. listopadu pan **Jindřich Tomsa** ze Spyšovské ulice. S manželkou vychovali tři děti. Syn bydlí ve stejném domě a dcery nedaleko Mladé Boleslavi. Mají čtyři vnoučata a radost jim dělá pět pravnoučat. Společně s manželkou pobývají od jara do podzimu na chaloupce v Malechovicích. Starají se o zahrádku, pěstují ovoce a zeleninu a na oknech a kolem chaloupky mají plno květin. Také rádi chodí na procházky a do lesa na houby.

27. listopadu oslavil 85. narozeniny pan **Václav Fiedler**. Narodil se v pevnosti v Leopoldově, část života prožil na Slovensku a v Praze. Na vojně se oženil a od té doby žije v Sobotce. Podstatnou část pracovního života působil v Lesprojektu. S manželkou žije ve vilce v Humprechtské ulici. Často je navštěvuje syn Dušan s rodinou. Zdraví už mu tak neslouží, pobolívají ho nohy a hůře slyší. Ale přesto chodí na dobré kafičko do cukrárny mezi ty „dříve narozené“.

Oslavencům přejeme dlouhá, spokojená léta a hodně zdraví.

Květoslava Hořáková

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

ŘÍJEN 2014

Dne 5. října zemřela ve věku 86 let paní **Růžena Javůrková** z Batína.

Dne 8. října zemřel ve věku 72 let pan **Josef Janků** ze Sobotky.

Dne 17. října zemřel ve věku nedožitých 79 let pan **Miroslav Novák** ze Sobotky.

Dne 27. října zemřel ve věku 63 let pan **Petr Pfeffer** ze Sobotky.

LISTOPAD 2014

Dne 3. listopadu zemřel ve věku 78 let pan **Miroslav Kvapil** z Rovenska pod Troskami.

Dne 4. listopadu zemřel ve věku 86 let pan **Jaroslav Špígl** ze Sobotky.

Dne 21. listopadu zemřel ve věku 63 let pan **Pavel Louda** ze Sobotky.

Dne 21. listopadu zemřel ve věku 78 let pan **Oldřich Žďánský** ze Sobotky.

Dne 23. listopadu zemřel ve věku 62 let pan **PhMr. Václav Navrátil** ze Sobotky.

Dne 23. listopadu zemřel ve věku nedožitých 81 let pan **Jiří Homola** z Markvartic.

Dne 25. listopadu zemřel ve věku 84 let pan **Rudolf Jandík** ze Sobotky.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V SOBOTCE SE KONALO VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ DNE 1. LISTOPADU 2014

foto: H. Žaloudková

Přejeme příjemné prožití
svátků vánočních,
necht' jsou cesty,
po kterých vyкроčíte
v Novém roce 2015, ozářeny
„ŠŤASTNOU HVĚZDOU“.

MKS Sobotka a redakční rada

Mi:Z

Jsmo inovativní firma z oboru strojírenství a automatizace, která se velmi rychle rozvíjí. Zabýváme se projektováním, výrobou a zapracováním finálních produktů dle požadavků zákazníka. Doménou je výroba přípravků, automatizace výrobních linek a realizace svařovacích linek zejména v automotive.

Rádi zaměstnáme:

Obráběče

Požadujeme:

- vyučení v oboru nebo dlouholetou praxi
- praxi na CNC
- praxe na frézce, soustruhu a brusu na kulato je výhodou
- znalost programování v sw Catia výhodou

Nástrojáře (zámečníky)

Požadujeme:

- vyučení v oboru nebo dlouholetou praxi
 - zručnost, spolehlivost
 - zkušenost se zapracováním lisovacích nástrojů vítána
- Náplň práce:
- pasování dosedacích ploch nástrojů
 - broušení tvarových částí lisovacího nástroje v toleranci 0,2mm

Více informací na telefonu 326 103 018
nebo emailu renata.pitrova@mpzmb.cz

Místo výkonu práce Rohatsko/Mladá Boleslav

PORADNA ZDRAVÉ VÝŽIVY

Jičínská 300, Sobotka, 1.patro zdravotního střediska

Vás srdečně zve na
CYKLUS PŘEDNÁŠEK O VÝŽIVĚ:

Pondělí 12.1.2015

Co pro nás znamenají nové poznatky o pšenici?

Pondělí 26.1.2015

Klasické i méně známé obiloviny, pseudoobiloviny a luštěniny v naší stravě a jejich použití.

Středa 4.2.2015

Co pro nás znamenají nové poznatky o pšenici?

Středa 18.2.2015

Klasické i méně známé obiloviny, pseudoobiloviny a luštěniny v naší stravě a jejich použití.

Pondělí 2.3.2015

Jak vařit a péct, aby nás pšenice neohrožovala

Středa 18.3.2015

Jak vařit a péct, aby nás pšenice neohrožovala

Přednášky v rozsahu cca 50-60 minut proběhnou v prostoru poradny v 1.patře zdravotního střediska vždy od 16:00 hodin. Každý účastník obdrží symbolický malý dárek a bude si moci nakoupit cokoliv ze sortimentu občůdku (není podmínkou účasti).
Vstupné 20,- Kč.

OBCHŮDEK v poradně otevřen:

Pondělí, středa: 13:00 – 17:00

Úterý, čtvrtek: 8:00 – 12:00

Více než 150 položek zdravých potravin, ořechů a semen, čajových směsí, potravních doplňků a bylinné kosmetiky.

Ing. Dagmar Kozderková, tel.: 732167757; e-mail: pozdravzdрави@seznam.cz
Rada od Dáši, zdraví přináší

Městské kulturní středisko Sobotka,
Město Sobotka, Sportovní klub Sobotka,
a T. J. Sokol Sobotka Vás srdečně zve na

MĚSTSKÝ PLES

21. 2. 2015 od 20. 00 hodin
v Sokolovně v Sobotce

vstupné 150 Kč | v předprodeji 120 Kč

Hraje Carolina Band /Praha/
a Dance Party 80. a 90. let

Plesem Vás bude provázet
moderátor a diskžokej Zdeněk Vranovský

Předprodej v MIC v Sobotce

Soutěž o ceny

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE

Vánoční tóny mistrů

Koncert

sobota 20. 12. / 14:00

kostel sv. Maří Magdaleny v Sobotce
Adventní koncert v podání houslového
dua Jitky a Ondřeje Koláčných. Host Ja-
na Kracík – flétna a fagot.

Tradiční živé jesličky

neděle 21. 12. / 10:00

náměstí Míru v Sobotce

Tradičně již patří poslední adventní ne-
děle živému betlému, který každoročně
pořádá obec Baráčníků. Ježíšek
v jesličkách, živá zvířátka a Tři králové.

Šrámkovské matiné: Fráňa Šrámek a 1. světová válka

neděle 18. 1. 2015 / 14:00

Šrámkův dům

Přednášející pan Aleš Fetters.

Městský ples

sobota 21. 2. 2015 / 20:00

sokolovna Sobotka

Srdečně Vás zveme na taneční parket s
hudební skupinou Carolina Band a
Dance Party 80. A 90. let s moderáto-
rem Z. Vranovským.

Šrámek jako saniták na Soči.

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky

vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA

nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová

Redakční rada: K. Bílek, J. Janatka, Z. Krámek,

A. Pospíšilová, M. Sekerová, Z. Šačirovičová,

Grafická úprava: Adéla Hošková

Tisk: Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, tel.: 326 702 426

Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V.Čechy

č.j. P/2 -1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12 -7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 31. 1. 2015